საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია

პროლეტარეთო ერთელ ქვეყანისა შეერთდით

კვირა, 12 დეკემბერი 1920 წ.

ერთობა

ფასი 20 მანეთი

გაზეთი ღირს თვეში 500 მანეთი. ცალკე ნომერი ეღირება 20 მანეთი, განცხადების ფასი პირველ გვერდზე ჰექტიტის სტრიქონი 20 მანეთი შეოთხე გვერდზე 15 მანეთი, სამგლოვიარო განცხადება ჩვეულებრივი ზომის (10 × 2) 500 მანეთი. ნისიათ განცხადება არ დაიბეჭდება, რედაქცია და კანტორა იმყოფება ერთობის ქ. № 4, შესასვლელი რუსთაველის ქუჩის № 18-თან, რედაქციის ტელეფონი 14—76, კანტორის 16—62

№ 284 ორგანო საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა. № 284

= სალამი სახალხო გვარდიას! =

დღეს 12 დეკემბერია

სალამი საქართველოს რესპუბლიკის გვარდიას და ახალგაზრდა ჯარს!

ძვირფასო ამხანაგებო, სახალხო გვარდიელებო, ჯარის-კაცებო!

დღეს შესრულდა **სამი** წელი მას შემდეგ, რაც თფილისის მოწინავე მუშების შეიარაღებულმა მცირე რიცხოვანმა რაზმმა აიღო „არსენალი" და მით თავისი რევოლიუციონური გმირული გამოსვლით ძვირფასი გამარჯვება შეიტანა ჩვენს ისტორიაში.

დღეს შესრულდა **სამი** წელი, რაც დაეცა კონტრ რევოლიუციონური ბნელი ძალების ცეხე-სიმაგრე და მათ რეაქციონურ განზრახვებს მთავარი საშუალება გამოეცალა.

დღეს სრულდება **სამი** წელი მას შემდეგ, რაც თფილისის მოწინავე მუშათა კლასმა სოფლის მოწინავე ამხანაგებთან ერთად იარაღი აიღო ხელში, სიტყვიდან საქმეზე, ბრძოლაზე გადავიდა და იშვიათი თავგანწირვით დაიხსნა ქვეყანა განსაცდელისაგან: ხალხი გაეტლისაგან, კულტურა—განადგურებისაგან.

სამი წელი სრულდება მას შემდეგ, რაც ჩვენში მოწინავე რაზმები სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლას თავდადებულ ებრძოდნ...

მაშინ ჩვენი ქვეყანა უცნაურ ანარქიის ცეცხლში იყო გახვეული. შიგნით შინაურ მოღალატეებისაგან მზადდებოდა მხვილი ზურგში ჩასაცემათ. შინაური მოღალატე-გამცემი თავის ძმებს, თავისუფლებას და მუშათა კლასის მომავალს ჭიდდა ოქროზე...

გარეგან კი ჩვენი პატარა ქვეყანა განმარტოებული, ყოველგვარ დახმარებას მოკლებული იყო და მას ყოველ მხრიდან თავს ესხმოდენ თავისუფლების ჯალათები, ბარბაროსები და წალეკას უპირებდენ...

მაშინდელმა ჩვენმა მცირე რიცხოვანმა რაზმებმა გადაარჩინეს ისტორიის საშინელი ქარიშხლის ირიშები და თავიანთი სისხლით, ძვლებით და სიკვდილით დასწერეს ისტორიის ძვირფასი ფურცელი...

12 დეკემბერს მშრომელი ხალხის ღირსეულმა შვილებმა მახვილს მახვილით გასცეს პასუხი და ამ მრისხანე წუთებიდან საძირკველი ჩაუყარეს მთელ საქართველოს რევოლიუციონურ შეიარაღებულ ძალთა გაერთიანებას, შეკავშირებას, ხალხის თავისუფლების გაზარჯვებას...

სამი წლის განმავლობაში საქართველოს სახალხო გვარდიას არ დაუკვნია. ელვის სისწრაფით ერთი ფრონტიდან მეორე ფრონტზე მიეშურებოდა თავისი ისტორიულ ვალის მოსახდელათ...

საუკეთესო გმირები, მებრძოლნი შეეწირენ ულმობელ ბრძოლებს.

საუკეთესო ამხანაგები დავკარგეთ უსწორო ომებში...

ჩვენი საუკეთესო შვილების სისხლით შედებილია ჩვენი ქვეყნის ყველა კუთხეები და საზღვრები...

ჩვენი საუკეთესო ამხანაგების ძვლებით მოკირწყლულია ყველა კუთხეები...

საქართველოს ყველა წმინდა ადგილები მოფენილია ძმათა სასიფლაოებით.

სამი წლის განმავლობაში თავისი ძვლებით, უმანკო სისხლით უზრუნველჰყვეს ჩვენი ქვეყნის მშვიდობიანობა და შექმნეს ჩვენი ქვეყნის უფლებრივი სახე და გადაარჩინეს ბარბაროსულ აოხრებას მშობლიური მხარე...

მსხვერპლი დიდი იყო, მაგრამ დაუვიწყარია ბრწყინვალე გამარჯვებანი.

სამი წლის განმავლობაში რკინის ენერგიით განმტკიცდა ჩვენი ქვეყნის მებრძოლთა შეუდრეკელი ნება და სიძლიერე...

ფოლადივით გამოიწვრთნა ომის და სისხლის ღვრის ცეცხლში მისი საბჭოდრო გატაცების მაღალი გამბედაობა...

სამი წლის განმავლობაში მას უკან არ დაუხევია. ბრძოლის ველზედ ლაჩრულად არ დაცემულა, თავისი რევოლიუციონურ წმინდა სისხლით შეღებილი წითელი დროშა ძირს არ დაუწევია და იბრძოდა სამართლიან ჰეშმარიტებისათვის და ხალხის მომავალისათვის.

სამი წლის განმავლობაში ჩვენი ქვეყანა იხსნა შინაურ ანარქიისაგან და თავიდან აიცილა ძმათა შორის სისხლის ღვრა, სამოქალაქო ომი.

ბარბაროსულ ოსმალეთის შემოსევისაგან დაიხსნა ქვეყანა, თავისი სისხლი დაანთხია ოჩხამურის, აჭარის, აწყურის, ბენერის და სხვადასხვა მიდამოებში და მით დიადი თავგანწირულ ბრძოლის საარაკო გამარჯვებები გადასცა მომავალ თაობას.

წლობით დარაჯათ ედგა თავის ქვეყანას და იცავდა მას რუსეთის მხეცურ რეაქციისაგან, დენიკინის შავრაზმულ არმიისაგან. თავგანწირულ ბრძოლით მან ქვეყანას დაუმტკიცა მდინარე ბზიბზე, თუ როგორია რევოლიუციონური თავდაცვა და სიკვდილი თავისუფლებისათვის.

მუდამ თავის დემოკრატიის მოღალატე დაშნაკცუთუნს, თომელიც შეეცადა ჩვენს ქვეყანაში შემოჭრას, ასწავლა თუ როგორია უკან გაქცევა.

ადერბეიჯანიდან მოზღვავებულ „წითელ და გაწითლებულ არმიელებს", რომელნიც დაჩვეულნი იყვნენ მსუბუქ გამარჯვებებს,—დაანახვა, თუ რანაირია მძიმე დამარცხება.

ამ სამი წლის განმავლობაში ბრძოლის ველზე არ დამარცხებულა სახალ. გვარდია. მან მძიმე ტანჯვა-გაჭირვებაში გადალახა ყოველგვარი დაბრკოლებანი, მაგრამ საერთო სახალხო საქმეს სწორი მიმართულება მისცა და ერთხელაც უმიდობას არ მისცემია.

ამ სამი წლის განმავლობაში მან თავისი შეუდარებელი ბრძოლით უდიადესი გვირგვინით შემოსა საქ. დემოკრატიის მომავალი. ჯაჭვს მავთულით [illegible] ძალები...

ამ სამ წელიწადში იბრძოდა თავგანწირვით და ამ უდიდეს ბრძოლაში მასთან იყო საქართველოს ნორჩი, ახალგაზრდა ჯარი...

სამი წლის ბრძოლის განმავლობაში მან სრულიად დაამორჩილა იარაღი და გამოიყენა იგი მუშათა კლასის მომავლისათვის...

ამ **სამი** წლის განმავლობაში არ ყოფილა არავითარი რყევა. **იყო სიყვარული, ნდობა, თავგანწირვა, საქმე, მსხვერპლი, სიკვდილი, გამარჯვება...**

დღეს მესამე წელი თავდება...

გადავდივართ მეოთხეში...

დღეს სამი წლის მოძრაობას საბოლოო დასკვნებს ვუკეთებთ...

საერთო გამარჯვებას ვდღესასწაულობთ, ახალი ბრძოლისათვის ვემზადებით..

მეოთხე წელი თენდება ფრონტზე, დიდი ამბების მოლოდინში..

ჩვენი ქვეყანა კვლავ განსაცდელშია. მონობის ბნელი და სისხლიანი ღრუბლები ჩვენს გარშემო იყრიან თავს...

ჩვენი ქვეყანა ბარბაროსულ იმპერიალისტების ქარიშხალშია გახვეული.

ჩვენი ქვეყნის განადგურება მიზნათ დაისახეს...

ჩვენს თავისუფლებას ბორკილების დადგმას უპირებენ...

ამხანაგებო, გვარდიელებო და ჯარისკაცებო! ბედი **ჩვენი ხალხის თავისუფლებისა მონობის ბორკილებში ვერ მოთავსდება. ჩვენი ქვეყნის მომავალი ჯალათების ხელში დაიღუპება.**

დღეს 12 დეკემბერია.

ბრძოლის მესამე წლის თავი და ქვეყანა ჩვენგან ელის ხსნას; **უმანკო სისხლი,** წმიდა ძმათა **საფლავები** და **ძვირფასი ძვლები, ჩვენ გვავალებენ ბრძოლის დამთავრებას...**

ხალხის მოღალატეებმა, სისხლის მსმელებმა, ამირ-კავკასიის ხალხთა ცხოვრება მოსპეს.

ქალაქები და სოფლები გაანადგურეს, უპატრონოთ დარჩენილები იღუპებიან შიმშილ-სიცივისაგან.

მათ გვამებს მხეცნი სწოწკნიან...

კვლავ იღვრება უმანკო სისხლი, კვლავ იწერება საშინელი ფურცელი...

დარბეულ, დახოცილ ადერბეიჯანის, სომხეთის წამებულ მშრომელ ხალხთა გვამების კვნესა-ვაება, დაჭრილთა ოხვრა და ობლად დარჩენილთა კივილი მოსვენებას არ აძლევს კაცობრიობას...

მხეცურ სურვილების განხორციელებისათვის ქემალ-ფაშებმა, „წითელ" ადერბეიჯანელებმა და ყველა იმპერიალისტებმა სისხლიანი ფეხებით გასთელეს მშრომელი ხალხის სხეული და გააპარტახეს მისი მომავალი ამიერ-კავკასიაში.

ძვირფასო, სახალხო გვარდიელებო, ჯარისკაცებო!

მტრის საშინელი განაჩენი ჩვენთვისაც გამოტანილია... ირგვლივ შემოსეული მტრები და გარეშე მტრისაგან ოქროთ შეკაზიდულნი, ძმათა მოღალატენი, სისხლის მოიარაღებულნი, ჩვენი ხალხის აწიოკებისათვის ემზადებიან. მსოფლიოს საშინელ არტახებში მომწყვდეულნი ველტვოდით მშვიდობიანობას. შრომისთვის ვემზადებოდით, მაგრამ მშრომელი ხალხის გამყიდველებმა ამისი ნება არ მოგვცეს.

ჩვენ გვიმზადებენ სისხლის ნიაღვარს, ცეცხლის მოდებას, სიღატაკეს, სიმშილით სიკვდილს. ჩვენს ოჯახებს აღამახმად-ხან—ალიხანოვ-ავარსკოვით უპირებენ დარბევას, დედებს, ცოლებს, დებს—გაუპატიურებას.

მაგრამ, ამხანაგებო, ჩვენ დავუმტკიცებთ მათ, თუ როგორია ჩვენი რევოლიუციონური თავდაცვა და მისთვის თავდადებული სიკვდილი...

ჩვენ კაცობრიობის წინაშე ღალატი არ ჩაგვიდენია. ვიბრძოლეთ და ვიბრძვით საერთო მშრომელთა იდეალებისთვის.

ჩვენ არ გვეშინიან და არც დავმარცხდებით..

ამის თავდებია დღევანდელი დღესასწაული.

ანხანაგებო, დღეს ფიცი იდება ძმათა სასაფლაოზე.

მსოფლიო ხალხთა საშინელების და განკითხვის ჟამს ჩვენ ვუახლოვდებით საბოლოო გამარჯვებას და დღევანდელი სამხედრო მზადება ამის ძვირფასი თავდებია.

ამხანაგო გვარდიელებო და ჯარისკაცებო! ამ სამი წლის თავ-განწირული [illegible] გავხადეთ ისტორიისათვის, მსოფლიო ხალხისათვის და ჩვენ მომავალი თაობისათვის.

და დღეს, როდესაც განსაცდელი მოელის ჩვენს მოძრაობას, ჩვენი **გმირული ხულის კვეთება გარდაუვალია და სიკვდილს სიკვდილით გავცემთ პასუხს** და მით გადავარჩენთ თავისუფლებას, სამშობლოს, ოჯახს, სახლ-კარს, ჩვენს დებს, ცოლებს, შვილებს, დედებს მონობისაგან..

დღევანდელი დღე ამას გვავალებს. ვიცით, მძიმეა ჩვენი პირობები და გაჭირვება დიდია, მაგრამ ავიტანეთ და დღესაც ავიტანთ.

ჩვენი ბრძოლა სამართლიანია; ჩვენ თავს ვიცავთ, მოუწოდებთ ყველა ქვეყნის მშრომელთ მშვიდობიანობისაკენ, ძმურ კავშირისაკენ, შეერთებისაკენ..

ჩვენ არ გვინდა უდანაშაულო სისხლი დაიღვაროს.. და თუ ჩვენი ეს მიზანი არ გაიგეს, ჩვენი სიკვდილი განიზრახეს,—დეე, ძვირფასო ამხანაგებო, დაიღვაროს უმანკო სისხლი, ისტორია ჩვენსკენ არის და ბრძოლაში მივალწევთ ჩვენს მიზნებს.

დღეს საქართველოს მშრომელი ხალხის შეიარაღებული ძალების დღესასწაულია...

ამ დღესასწაულს თან ახლავს მთელი ხალხის სიყვარული, ბრძოლის სამზადისი.

ის იკაფავს გზას, წინ მიდის სოციალიზმისაკენ და მის ძლიერ მსვლელობას ვერავინ შეაჩერებს...

მისი შეიარაღებული თავდადებული შვილები, გვარდია და ჯარი დღემდის ბრძოლის ველზე არ დაცემულან, უკან არ გამოქცეულან და დღესაც ფრონტზე იმყოფებიან, მტრის გესლიანი დღესასწაული მხოლოდ მაშინ გახდება შესაძლებელი, როცა არც ერთი ჩვენთაგანი ცოცხალი არ გადარჩება...

მტრები მოსტყუვდებიან!..

ჩვენმა ჯარმა და გვარდიამ შეინწავლა გმირული თავგანწირვა. მათში არ იყო რყევა და არაა მათში გამცემი, ძმის მოღალატე, იუდა...

და გაიმარჯვებენ!..

12 დეკემბერიც ამის ნიშანია...

მაშ გაუმარჯოს 12 დეკემბერს!

გაუმარჯოს თავისუფლებისათვის მებრძოლ სახელოვან სახალხო გვარდიას, ახალგაზრდა ჯარს!

გაუმარჯოს საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკას!

ძირს მშრომელი ხალხის მოღალატენი, სისხლიანი იმპერიალისტები!

გაუმარჯოს საერთაშორისო მშვიდობიანობას!

ერთა შორის სოლიდარობას!

გაუმარჯოს სოციალიზმს!

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სახალხო გვარდიის

მთავარი შტაბი.

გვარდიის დღესასწაული

სამი წელიწადი გავიდა მას შემდეგ, რაც თფილისის პროლეტარიატმა იხსნა ჩვენი ქვეყანა გააფორიებულ ანარქიისაგან. თბილისის მუშების მიერ არსენალის აღება და იქიდან გამოდევნა ფრონტიდან გამოქცეულ მობალშევიკო ჯარისკაცთა ბრბოებისა ისტორიაში დარჩება როგორც დღე რევოლიუციის გამარჯვებისა—ანარქიაზე და მის აუცილებელ ნაყოფზე—რეაქციაზე. 1917 წ. 12 დეკემბერს რომ მუშები დამარცხებულიყვნენ, დღეს ჩვენ არ გვექნებოდა დამოუკიდებელი სახელმწიფო, არ გვექნებოდა დემოკრატიული რესპუბლიკა, არ დაიხსნებოდა ძველი წესები, არ გატარდებოდა არც მიწის რეფორმა, არც მუშათა კანონმდებლობა, არ გვექნებოდა ხალხის ხელმწიფების განმამტკიცებელი ადგილობრივი თვითმმართველობა და არც მისი გვირგვინი—დამფუძნებელი კრება. ჩვენი ქვეყანა მთლად გაპარტახდებოდა ბოლშევიკთა ბრბოების სათარეშოდ გადაქცეულიყო. ჩვენი პაწია ერი სამუდამოთ წელში გატყდებოდა, ფიზიკურ განადგურებისაკენ დაექანებოდა და კულტურულად მოიპობოდა.

ყველა ეს თავიდან აგვაცილა თფილისის პროლეტარიატმა 1917 წლის 12 დეკემბერს. ჩვენი რესპუბლიკის ისტორიაში აღმოუფხვრელი ასოებით იქნება აღბეჭდილი ეს დღე. რადგანაც თვით ჩვენი დამოუკიდებელი რესპუბლიკის ნიადაგი სწორედ ამ დღეს ჩაიყარა, სწორეთ ამ დღემ გახადა იგი [illegible]

„წითელი გვარდია"—აი ის სახელი, რომელიც დაირქვა ჩვენი ქვეყნის მხსნელ მუშათა რაზმმა. **„გვარდია"**—ეს ნიშნავს **„მცველს"**, ამ სახელით მას უნდოდა ემცნო ქვეყნისათვის, რომ იგი არ არის ჩვეულებრივი ჯარი, რომლის უმთავრესი დანიშნულებაც არის ომი და ომთან დაკავშირებული ძალადობა, მტაცებლობა, ველურობა. გვარდია მხოლოდ ქვეყნის **დაცვას** კისრულობდა და არა ომის პროფესიონალობას, და არა სამხედრო საქმის სპეციალობას. სამშობლოს მცველი მუშების გუნდმა თავის თავს **„წითელი"** უწოდა. ამით მას უნდოდა ემცნო, ვისგან იფარავდა ქვეყანას, ვინ მიიჩნდა მის მტრად. „წითელი"—ეს არის რევოლიუციის ფერი და ამ სახელწოდებით გვარდიას უნდა ეთქვა, რომ იგი რევოლიუციის რაზმს შეადგენს, მას თავის მტრად მიიჩნია ყველა ის, ვინც რევოლიუციას ემუქრება, რომ იგი გაუმკლავდება ყველას, ვინც მოინდომებს რევოლიუციის გზით მოპოვებული დემოკრატიული წესების მოსპობას და ძველი წესების დაბრუნებას ან ანარქიის გამეფებას. ასეთი მიზნები ჰქონდა თავიდანვე **დასახული „წითელ გვარდიას". ეს მიზნები მკაფიოდ შეგნებული** ჰქონდა ყოველს მის **მონაწილეს.**

გავიდა დრო, „წითელი გვარდიის" იდეა გაძლიერდა, გაფართოვდა, გავრცელდა მთელს პროლეტარიატზე, მოიცვა შეგნებული გლეხობა. „წითელი გვარდია" იქცა „სახალხო გვარდიათ". **„სახალხო"**—ეს სახელი უწოდა მას ხალხის ნებისყოფის გამომხატველმა საქართველოს პარლამენტმა. ეს სახელი ჩვენი გვარდიის მიერ სრულიათ დამსახურებული იყო და სავსებით გამოხატავდა მის არსებას. იგი იყო „სახალხო" თავისი შემადგენლობით, რადგანაც მის რაზმებს შეადგენდა პროლეტარიატი და გლეხობა, საქართველოს მთელი დემოკრატიის მოწინავე ელემენტები. „სახალხო" არის ჩვენი გვარდია თავის საქმიანობითაც. იგი მთელი ხალხის მხსნელია, მან გადაარჩინა ჩვენი სამშობლო აოხრებისაგან, მთელი ერი განადგურებისაგან.

სამი წელი შეუსრულდა ჩვენს სახალხო გვარდიას. დღეს იგი მეგდარ ძალას წარმოადგენს, მტრისათვის მრისხანეს, ხალხისა, დემოკრატიისათვის საიმედოს. ძლიერია იგი როგორც რიცხვით, ისე სამხედრო დისციპლინით, მეტადრე სულიერი განწყობილებით და იმ სიყვარულით, რომლითაც მას მთელი ჩვენი ხალხი უყვარს. მაგრამ, მიუხედავათ სიძლიერისა, იგი მაინც არ არის ნამდვილი „ჯარი", მიუხედავათ სამხედრო საქმის შესწავლისა, იგი არ შესდგება სამხედრო სპეციალისტებისაგან, მის მიზნებს არ შეადგენს ის, რაც ჯარს აქვს დასახული. მიუხედავათ მრავალ სამხედრო საგმირო საქმეებისა, რომლებიც ოქროს ასოებით დარჩება ჩვენი გვარდიის ისტორიაში, იგი მაინც მუშათა და გლეხთა ორგანიზაციაა. მუშური ბეჭედი ასვია მთელს მის არსებას. მტრის შემოსევის დროს იგი იბრძვის რევოლიუციურ სამშობლოს გულისათვის მძვინვარეთ, შეუდრეკელად, გააფთრებით. მაგრამ, როდესაც მტრის მხრით ქვეყანას არ მოელის პირდაპირი შიში, გვარდია ფრონტზე ძალულებითი დგომის დროს იყენებს ისე, როგორც შეეფერება შეგნებულ მუშებს, რომლებიც მუშაობას [illegible] ზიზღეულნი—და უშრომლად ვერ ძლებენ, როდესაც [illegible] ღებათ მცონარეობა. ამისთანა დროს გვარდიელები ეხმარებიან ფრონტს ახლო მცხოვრებთ ხვნა თესვაში, თოხვნა-ბარვაში და სხვა სამუშაოში. შრომის სურვილმა უკანასკნელ დროში ორგანიზაციულადაც იჩინა თავი გვარდიელთა შორის: გვარდია თითონ თაობს ყარაიაზის მინდვრების დამუშავებას და ამ გზით ფიქრობს მოიყვანოს იმოდენა სურსათ-სანოვაგე, რომ გაჭირვებაში მყოფი დემოკრატიული სამშობლო იხსნას გვარდიის შესანახ სამხედრო ხარჯებისაგან. ეს სრულიად ახალი, მრავალი იმედების და პერსპექტივების აღმძვრელი იდეა თანდათან ფეხს იკიდებს გვარდიის სხვა ნაწილებს შორისაც და მომავალში დიდი ნაყოფის გამოღებას გვპირდება. ჩვენ გვარდიას არ უყვარს დროს დაკარგვა: გარდა ფიზიკური შრომისა ფრონტზე დგომის და იარაღში ჯდომის დროს იგი ხარბათ ეწაფება თვითგანვითარებას და განათლებას. არსად არ ყოფილა ისეთი სამხედრო ძალა, რომელიც ერთნაირ სკოლად იყოს გადაქცეული, რომელსაც სახალხო უნივერსიტეტის სახე ჰქონდეს ისე, როგორც ჩვენს სახალხო გვარდიას.

დიახ, სახალხო გვარდია ეს არის სამხედრო ძალა იმდენათ, რამდენათაც იგი დემოკრატიულ სამშობლოს იცავს, მაგრამ იგია მასთან ერთად მოწინავე დემოკრატიის ორგანიზაცია, მუშათა ორგანიზაციების მსგავსი. ისტორიაში იგი სრულიად ახალი მოვლენაა, როგორც ახალია ყველაფერი, რაც უნდა შექმნას მუშათა კლასმა, როდესაც იგი ქვეყნის ბატონ-პატრონად გადაიქცევა.

ჩვენს დემოკრატიას და მთელს ჩვენს ერს საბუთი აქვს იამაყოს თავისი პირმშო შვილით და ზეიმით იდღესასწაულოს მისი დაბადების დღე.

კარლ კაუცკის მილოცვა სახალხო გვარდიისადმი

ძვირფასო ამხანაგებო!

მოგილოცავთ თქვენი ორგანიზაციის დაარსების მესამე წლის თავს. ის, თუმცა ნორჩია, მაგრამ უკვე სასახელო წარსული გაუვლია, თქვენ მიერ მოხვეჭილი სახელი განსხვავდება სხვა სამხედრო ორგანიზაციის სახელისაგან; ეს უკანასკნელნი ემსახურებიან სისხლის ღვრის და განადგურების საქმეს, თქვენ—კი იცავთ განადგურებისაგან ადამიანის სიცოცხლეს და საკაცობრიო კულტურას.

თქვენი ორგანიზაცია დაიბადა უშინელეს ომის მიწურულში. მოსალოდნელი იყო, რომ ომს ხანგრძლივი მშვიდობიანობის ხანა მოჰყვებოდა. თქვენი ქვეყნის პოლიტიკაც ღრმა მშვიდობიანობის მისწრაფებით იყო გამსჭვალული. მაგრამ ომის ალი უფრო და უფრო ფართოვდება თქვენს ირგვლივ, ემუქრება, რომ კვლავ მოედება გაჭირვებაში მყოფს თქვენს სამშობლოს. გაანადგურებს მას, ან, ყოველ შემთხვევაში, მის ისედაც გაჭირვებულ მდგომარეობას კიდევ უფრო გაამწვავებს.

აი ეხლაც თქვენს საზღვარზე კვლავ მოგროვილან შავი ღრუბლები და ვინ იცის, რა წამს მოგიწოდებს თქვენ ქვეყანა, რომ გასწიროთ თქვენი სიცოცხლე მისი დამოუკიდებლობისათვის და დაიფაროთ იგი გამანადგურებელი ურდოთა შემოსევისაგან.

თქმა არ უნდა, თქვენ შეასრულებთ თქვენს მოვალეობას და არ დაერიდებით არავითარ მსხვერპლს, რომ ყოველივე უბედურება ააცილოთ თქვენს ქვეყანას. მაგრამ თქვენ არ ელტვით ომს, თქვენ იცით რა ძვირფასი რამეაა მშვიდობიანობა. განსაკუთრებით ძვირფასია ის ეხლა. ვინაიდან თქვენი ქვეყნის მთელი საშინელი გასაჭირი არის მხოლოდ ომისა და იმ გარემოების შედეგი, რომ თქვენს საზღვრებთან ომი და სამოქალაქო ბრძოლა არ ცხრება, თქვენი ქვეყნის მშვიდობიან განვითარებას აფერხებს და მას საომარ სამზადისის მძიმე ტვირთს აკისრებს.

სწორედ რომ უტიფრობაზე მეტად უნდა ჩაითვალოს, როცა ისინი, ვინც მათ მიერ წარმოებულ ომიანობის პოლიტიკით თქვენს გასაჭირს ამწვავებენ, ცდილობენ ამ გასაჭირით ისარგებლონ, რათა ძირი გამოუთხარონ თქვენს მთავრობას და ახალი ომის და სამოქალაქო ბრძოლის გზით აღგითქვამენ თქვენთვის პურის, ტანსაცმელის, თბილი ბინების მონიჭებას. ნამდვილათ კი თქვენ ამ გზით წაგვრთმევდათ ის პურიც, ტანსაცმელიც და ბინაც, რაც ახლა გაგაჩნიათ.

და ამიტომ კრულვა და შავი ზიზღი ყოველსავე ძალას, რომელიც ასე მშვიდობიანად განწყობილ საქართველოს გარედან ომით ან შიგნით სამოქალაქო ომით ემუქრება.

მშვიდობიანობა და კვლავ მშვიდობიანობა! აი რა უნდა იყოს ჩვენი ლოზუნგი. მაგრამ არა მშვიდობიანობა რა ფასადაც უნდა დაგიჯდეს იგი, არამედ მშვიდობიანობა და თავისუფლება; და არასოდეს ლაჩრული დამორჩილება ძლიერ მომხდურისათვის, ძალადობაზე დაყრდნობილ დესპოტიისათვის. როგორც ომი, ისეთი დამოუკიდებელი და [illegible] სულ ერთია, იქნება ეს დინასტიის თუ პარტიული კომიტეტის თვითმპყრობელობა. თავისუფალმა საქართველომ კვლავ აღარ უნდა განიცადოს დესპოტიზმის ბორკილი და მით უმეტეს აღარ უნდა განიცადოს უცხო, დამპყრობელ დესპოტიზმის ბორკილი.

თუ დაიცავით მშვიდობიანობა და თავიდან აიცილეთ უცხო ჩპყრობელი, მაშინ თქვენ შექმნით ისეთ პირობებს, რომელშიც შეგეძლებათ წარმატებით იმუშაოთ წინანდელ ომის და წინანდელ დესპოტიზმის შედეგების მოსასპობათ,—იმ შედეგების, რომელთაც გამოიწვიეს თქვენი ეხლანდელი გასაჭირი.

და მე გისურვებთ თქვენ, მე უსურვებ თქვენს ქვეყანას, რომ ეს ასრულებულიყოს, რომ თქვენს დანიშნულებათ გამხდარიყოს არა საომარი, არამედ სამშვიდობო საქმენი.

ძმური სალამით, თქვენი მოხუცი ამხანაგი **კარლ კაუცკი.**

გამარჯვების დღესასწაული

სამი წელი მძიმე, მტანჯავი, სისხლიანი ბრძოლისა!..

სამი წელი მუდმივ შიშიანობის, განუწყვეტელი ბრძოლის და დიდ მსხვერპლისა!..

სამი წელი ხშირი ღალატისა, მოღალატურად ზურგში დაცემისა და იუდის ამბორისა!..

სამი წელი განუწყვეტლივ გამარჯვებისა, უმაგალითო თავგანწირვისა და სახალხო გეროიზმისა ხალხი ამ სასტიკ ბრძოლაში გაკაჟდა, ის შეეჩვია მხვერპლს და არ ითვლის თავის გულზე ჭრილობებს, მრავალ რიცხოვან, პირშეუკერელ ჭრილობებს! და პირველი მძიმე განცდა ხალხმა გადაიტანა, ხალხმა გადაიტანა სამი წლის წინათ—12 **დეკემბრის** ბრწყინვალე დღეს.

ამ დღეს მას ერგო პირველი რევოლიუციონური გამარჯვება, ამ დღეს მან შესწირა პირველი მსხვერპლი სამოქალაქო ომის შეუბრალებელ ღმერთს და ამ დღესვე დაამარცხა მან ეს საშინელი ღმერთი!..

12 დეკემბერს შეეჯახა ერთმანეთს ბრძოლისა და ცხოვრების აღმშენებლობის ორი მეთოდი და ამ დღეს ჩვენს რევოლიუციონურ დემოკრატიას უნდა გაეკეთებინა თავისი შეიარაღებული არჩევანი და მან უყოყმანოთ გააკეთა ეს ბრწყინვალე არჩევანი...

მას შემდეგ უკვე სამმა წელმა განვლო.

და ეს წლები—საუკუნოებს უდრიან!..

ისე ბევრი იყო სხვადასხვა ამბები, სისხლი და ცრემლები ამ სამი წლის განმავლობაში.

ბევრს ჩვენგანს აღარც კი ახსოვს ნათლად პირველი 12 დეკემბერი, ბევრს

უკვე დაავიწყდა ამ დღის დიადი მნიშვნელობა!.

მაგრამ ჩვენ მუდამ უნდა გვახსოვდეს, გვესმოდეს და გვიყვარდეს ეს დღე, რადგანაც ამ გადამწყვეტ დღეს ჩვენმა დემოკრატიამ სრულიად უარჰყო ანარქისტული კომუნიზმის გზა და დარჩა კვლავინდებურად დემოკრატიული სოციალიზმის ნაკად, ფართო, მაგრამ მძიმე გზაზედ.

12 დეკემბერს ჩვენმა რევოლიუციონურმა მუშათა დემოკრატიამ გადაჭრით უარჰყო მეთოდი თავისი ნებისყოფის გარედან მოხვევისა და მუშათა საქმეში უცხო შეიარაღებულ ხელით ჩარევისა.

და რომ დაეცვათ თავისი მუშური საქმე, რომ შეენარჩუნებინათ თავისი დამოუკიდებლობა, ჩვენი მუშები, შეიარაღდნენ და იარაღს იარაღი დაუპირდაპირეს.

მე ნათლად მაგონდება ყველა დეტალები, ყველა მომენტები ამ შესანიშნავი დღისა!

რევოლიუციონურ ფრონტის მთლიანობა უკვე დარღვეულიყო. უკვე ინთებოდა საშინელი, შბამიანი ცეცხლები სამოქალაქო ომისა.

დაშლილი, უპრინციპო ჯარისკაცობა, რომელიც არაფრით არ იყო დაკავშირებული საქართველოს დემოკრატიასთან, სახლისაკენ მიიწევდა და ადვილათ მიჰყვებოდა იმათ, ვინც მეტს აღუთქვამდა და მეტს სტყუოდა...

კავკასიის ფრონტი უკვე დარღვეული იყო და ასიათასობით ჯარისკაცები, ფრონტიდან დაბრუნებულები მიდიოდნენ სახლში.

და მათი გზა თფილისის გვერდით გადიოდა. მათ დიდი სურვილიც ჰქონდათ თფილისში შესვლისა!

თვით თფილისში იყო 20 ათასზე მეტი ჯარისკაცი და თითქმის ყველა ისინი ჩვენი დემოკრატიის და მისი რევოლიუციონურ ტრადიციების წინააღმდეგნი იყვნენ.

და ამ მრავალრიცხოვანმა ჯარისკაცებმა, რომელთა შორისაც პარაზიტულ მიკრობების მსგავსად მუშაობდნენ ბალშევიკები, მოისურვეს თფილისში ძალა-უფლების ხელში ჩაგდება.

და ამის ნება მათ არ მისცა თფილისის მუშებმა, მთელმა თფილისის პროლეტარიატმა.

ამ პროლეტარიატმა თავისი შეიარაღებული მებრძოლნი გაგზავნა და ამ შეიარაღებულმა მუშებმა დაიცვეს პროლეტარიატის ინტერესები, მათ უზრუნველჰყვეს მუშათა დემოკრატიის მეთაურობა.

ისინი ცოტანი იყვნენ, ძალიან ცოტანი. სულ ორასა ორმოცდა ათი კაცი!.. მაგრამ ამ ცოტა ხალხის ზურგს უკან მთელი თბილისის პროლეტარიატი იდგა.

და მათ გაიმარჯვეს!

თითქმის უსისხლოთ!

და მათ, გადარჩინეს მთელი ქვეყანა ყველაფრის ჩამთქმელ ანარქიის ცეცხლისაგან.

12 დეკემბრის წინ ცოტა ღამე იყო და ჩვენი მუშები, რომლებიც გარს ერტყნენ არსენალს, გაიყვინენ თავის პოსტებზე.

მაგრამ მათ შორის დეზერტირები არ აღმოჩენილან!

და მათ გასტეხეს 900 ათასი შეიარაღებულ ჯარისკაცების ნებისყოფა.

და ეს ჯარისკაცები გაემგზავრნენ სახლში, როგორც დამარცხებულნი!

და ჩვენ ვაცილებდით მათ, ჩვენ არ დავცინოდით მათ, ჩვენ ვშველოდით მათ, რომ ისინი მშვიდობიანათ წასულიყვნენ სახლში!.

და მათი ეშელონები, ჩვენ მიერ გაქომდი მიცილებულნი, მადლობას გვიხდიდნენ ჩვენ, წერილებსა გვწერდნენ...

ასე წავიდა ჩვენგან ძველი რუსეთის არმია, არმია, რომელმაც უკვე განაცხადა უარი ომის იმპერიალისტურ მიზნებზე.

მაგრამ წავიდნენ წელნი და ჩვენს საზღვრებთან მოადგა რუსეთის ახალი არმია, რომელიც უკვე წითლათ შეიღება და მთლათ გამსჭვალულია იმპერიალისტური სულის კვეთებით!..

და ამ ახალ არმიაში ბევრი ძველი არმიის ჯარისკაციც არის.

შეიძლება ისინიც, რომლებიც ოცნებობდნენ თფილისში ძალა უფლების ხელთ ჩაგდებაზე და შემდეგ გამოსამშვიდობარ წერილებსა გვწერდნენ.

და ამ ამხანაგ ჯარისკაცებს, რომლებიც კვლავ მოადგნენ ჩვენს საზღვრებს, ჩვენ ვეუბნებით;

ძვირფასო ამხანაგებო! საქართველოს დემოკრატია დიდი ხანია, რაც საკუთარ ფეხებზე დადგა.

მრავალი წელია, რაც საქართველოს პროლეტარიატი აწარმოებს რევოლიუციონურ ბრძოლას და ის უკვე შეეჩვია გამარჯვებებს. და ამ პროლეტარიატს არ უნდა, რომ მისი საქმეებში გარეშე ძალები ერეოდნენ.

სამი წლის წინათ ჩვენ ამის ნება არ მივეცით რუსეთის ძველ არმიას, ახლა ჩვენ ამის ნებას არ მივსცემთ წითელ არმიას!

ამხანაგებო! თქვენ, რუსეთში ბევრი საქმეები გაქვთ. რუსეთში სიღარიბე, სიმშილობა და სიცივეა! იმუშავეთ იქ ხალხის საკეთილდღეოთ, დაეხმარეთ თქვენს მუშებს და გლეხებს ახალი, ბედნიერი ცხოვრების შექმნაში. ჩვენ კი ხელს ნუ გვახლებთ!

ნუ დაუჯერებთ პროვოკატორებს და მუშათა კლასის მტრებს, თითქოს საქართველოს სურდეს თქვენზე თავდასხმა და ნუ დაგვესხმით ჩვენ.

ჩვენ გვსურს რუსეთთან მხოლოთ ზავი. ჩვენი სურვილია, რომ ჩვენ და რუსეთი ერთმანეთს ვეხმარებოდეთ...

არა ომი, არამედ ზავი გვჭირია ჩვენ!

მაგრამ თუ ჩვენ მაინც დაგვესხმიან, თუ ჩვენ ომს აგვიტეხენ, ჩვენ თავს დავიცავთ და დავიწყებთ საშინელ და სასტიკ ბრძოლას!.

და ჩვენ გავიმარჯვებთ!

ამის თავდებია 12 დეკემბერი!..

მაშინ ცოტანი ვიყავით. მაშინ ჩვენ არ გვქონდა სახელმწიფო, ახლა კი ჩვენ გვაქვს რესპუბლიკა და რამოდენიმე ათეული ათასი შეიარაღებული მუშებისა და გლეხებისა ჩვენს საზღვრებზე სდგანან...

სდგანან თოვლში!..

და 12 დეკემბერი არა მარტო დღე სასწაულის დღეა, არამედ ფრონტის დღეც არის...

ამ დღეს თითეულმა მოქალაქემ უნდა მოიგონოს ფრონტი!..

ამ დღეს თითეული მოქალაქე უნდა განიმეტვალოს ფრონტის განწყობილებით.

და ის ვალდებულია რითიმე მიეულოცოს და გაახაროს ფრონტი!..

ვალიკო ჯუღელი.

დღეს

დღეს ღამეა. ალლუმი ჩვენი გვარდიისა, ჩვენი შეიარაღებული მუშათა კლასისა.

დღეს მისი ჰეროლდები აუწყებენ მთა და ბარს ამბავს თავის დაბადებისას.

დღეს მწკრივათ და მწყობრათ გაივლის თფილისის ქუჩებზე თორმეტი დეკემბრის დროშა, დროშა წითელი, დროშა გამარჯვებისა, დროშა მხსნელი და მფარველი რესპუბლიკისა.

დღეს ყველგან, ყველა კუთხეში აღიმართება ტყე წითელი დროშებისა და ნაზი შრიალით, მთოლვარე გრძნობით „ველს გაეკვრიან და გაჰკოცნიან". გრილი ნიავი მთა და ბარს ამცნობს ჩვენი გვარდიის „პირს გადახდილსა".

ვით ბედისწერა მის აღლუმს მუდამ თანა სდევს მტრის იერიში. ალლუმიდან ომში—ასე იყო ყველა მის დღესასწაულებზე. ახლაც... მარა არა, დე აცდეს ეს სასმისი ჩვენს ქვეყანას. და თუ... დე, დღევანდელი ალლუმი დემოკრატიის შეიარაღებული ძალებისა, მისი ენერგიისა და ბრძოლის უნარისა იყოს თავდები ჩვენი გამარჯვებისა.

დღეს მადლიერი ერი მდაბლათ თავს იხრის და წრფელ სალამს უძღვნის მის სიმაყეს, მის მშვენებას, მის

— **ხიხელოვან სახალხო გვარდიას.**

განი.

12 დეკემბრისათვის

მრავალი ტანჯვა-გაჭირვებით მოიპოვა ჩვენმა ხალხმა თავისუფლება, ბევრი უმანკო სისხლი დაღვარა მან გაბოროტებულ მტრებთან ბრძოლაში. მრავალი საფლავი გაითხარა ხალხის გულის მესაიდუმლე გმირ შვილებისათვის. დემოკრატიის წიაღიდან წარმოშობილმა შეიარაღებულმა ძალამ საშინელ ანარქიას და თავზარდამცემ ქარტეხილს გაბედულათ გამოსტაცა განსაცდელის წინაშე მდგარი ჩვენი ერის სიცოცხლე და სამშვიდობოში გამოიყვანა.

სამი წელია, რაც ჩვენ მშვიდობიანობის მოტრფიალე ხალხს აუარებელი მტრები თავს ესხმიან და განადგურებით ეშუკრებიან. სამი წელია, რაც სიცხლიდან იცლება მამაცი გვარდია და ჯარი მტრებთან ბრძოლაში. რეაქცია ირაზმება, სხვადასხვა მანტიაში ეხვევა და თეთრი კბილით, შავი გულით კვლავ გვევლინება. არ მოგვასვენეს... რეაქციელტვის ჩვენს დამხობას, ჩვენს აწიოკებას. მაგრამ ჩვენმა ჯარმა და გვარდიამ არა ერთხელ იხსნა ჩვენი ქვეყანა და ის ახლაც არ მისცემს ნებას ვინმეს ქვეყნის განადგურებისას, რომლის ასაშენებლათაც მან ამდენი ტანჯვა-ვაება გადაიტანა, ამდენი მსხვერპლი გაიღო, რომლის კედლებში თავისი ძვლები, ძალ-ღონე და სული ჩააქსოვა.

12 დეკემბერი ჩვენი დემოკრატიის საამაყო დღეა, მისი გამარჯვების სიმბოლოა, მისი სულიერად ამაღლების და მისი ენერგიის გასალჯდევების დღეა, —დღე, რომელიც აკავშირებს ჩვენს რევოლიუციონურ ძალებს მძლავრ ტალღათ შავ ბნელ რეაქციის შესაძულარავად და მშრომელი ხალხის საკეთილდღეოთ.

გვარდიელი პ—თვ.

ძმათა სასაფლაო

როგორც თოლიების გუნდი ზღვის კიდეს, ისე ჩემი ფიქრები თრთოლით დასტრიალებენ ძმათა სასაფლაოს. დღეს გვარდიის დღესასწაულია, მოკრძალებით ვიგონებ მათს საფლავებს, რომელთაც თვისი უმანკო სისხლით აადუღაბეს ჩვენი სიმტკიცე და უდრეკელობა..

უმოაჯირო საფლავები... წვიმისგან დაფლეთილი სამგლოვიარო არშიები... ყვავების ტირილი ძირმომპალ გადაქცეულ ჯვრებზე, ყველა ესენი ამაოების სუნთქვით უეუოიან სულს კაცს, მაგრამ ასეთს განწირულებას არა აქვს ადგილი აქ—ძმათა სასაფლაოზე...

ცხოვრება ისე არსად მეჩვენება ლამაზად და მიმზიდველად, როგორც აქ ყოფილ ადამიანთა კუნძულზე...

— ჩვენ ცეცხლი ვიყავით და მისთვის ჩავიწვით, ჩავიფერფლეთ წმინდა სამსხვერპლოზე, რომ სამშობლოსათვის ჩაუქრობელი სიყვარულის მზე გაგვბრწყინა...

— სიყვარულის პირველი ლოცვა ჩვენ უძღვენით რევოლიუციას... გამარჯვების პირველი სიმღერა ჩვენ ავაწკრიალეთ ძველი ქვეყნის ნანგრეულებზე... გულის პირველი ყვავილების თაიგული ჩვენ შევაგებეთ თავისუფლებას...

ამას ზღვრის თვითეული სამარე ძმათა სასაფლაოსი და ამიტომ არ მიტირის გული.

ვინ მოჩმახა, ვითომც გმირობა და რაინდობა საშუალო საუკუნეობის ბელტებ ქვეშ დამარხულიყოს?

ვინ სთქვა ვითომც ისეთი დრო დამდგარიყოს, რომ არც ერთი ვარსკვლავი აციმციმება არ შეეძლოს ადამიანის ოცნებას?

არამც თუ ვარსკვლავი ავაკამკამოთ, —ჩვენ მზე დავანთეთ. ეს მზეა ძმათა სასაფლაო.

რაც უნდა ჩაწყვდიადებული და გაბოროტებული ჰქონდეს ადამიანს სული —საკმარისია ამოვიდეს ამ სასაფლაოზე და იმედის სხივებით გაუთბებ გაუჩრაღდნდება იგი.

მისი გული გამოიკვარება იმ საკრავად, რომელიც თავ განწირულობის ლამაზ შაირებით იქნება მარად აწკრიალებული.

დ. ჩხეიძე.

ᲥᲐᲠᲗᲚᲘᲡ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲒᲕᲐᲠᲓᲘᲐ

გორის მაზრის დემოკრატიის შეიარაღებულმა ძალამ დიდი როლი ითამაშა საქართველოს განმთავისუფლებელ მოძრაობის ისტორიაში.

მისი ისტორია იწყება 1905 წლიდან წითელი რაზმის სახით, რომელიც დაარსდა ქართლის შავრაზმელების წინააღმდეგ ამხ. **გიორგი ზ. მაჩაბელის, ხანდრო კეცხოველის** და სხვათა მეთაურობით.

ქართლის სახალხო გვარდიამ ყველა ფრონტებზე აქტიური მონაწილეობა მიიღო და მსხვერპლიც საკმაო გაიღო. ის მტკიცე და ძლიერი თავგანწირვა, რომელიც ქართლის ამხანაგ გვარდიელებმა გამოიჩინეს,—საუკეთესო თავდებია ჩვენი საბოლოო გამარჯვებისა.

განსაკუთრებით ქართლის გვარდიამ დიდი მონაწილეობა მიიღო „ეშელონების" განიარაღებაში და 1918 წელს ჩოლოჭის ომში ქვემო ქალის გვარდიელებმა, რომლებსაც ხელმძღვანელობდენ ამხ. **ბ. იდურაძე** და სხვები.

გადამწყვეტი როლი ითამაშეს თფილისის აღმასრ. კომიტეტის საგანგებო და ჯავშნოსანთა რაზმებთან და მით საუცხოვო სამხედრო გამარჯვების ფურცელი შეიტანეს ჩვენს ისტორიაში.

ქართლის ამხანაგებმა მოიხადეს თავიანთი ვალი. ისინი დღესაც მზათ არიან და თავიანთ ძმების სისხლს, რომელიც დაღვარა ცხინვალში, ბორჩალოში, ჩოლოჭში, აწყურში, ბენერაში და სხვაგან არ უღალატებენ და დაწყებულს ბრძოლას დაამთავრებენ.

ხაშურის, ბორჯომის და ქართლის სხვა ნაწილების გვარდიას აქვს თავისი გმირული ეპიზოდებით...

ჩვენ ბევრი ამხანაგები დავკარგეთ თავისუფლებისათვის ბრძოლაში. ვინ დაივიწყებს თავისუფლებისათვის წამებულ მოხუცს—სანდრო კეცხოველს, ვინ დაივიწყებს გიორგი მაჩაბელს.

ვინ დაივიწყებს ილო მათილაშვილს, რომელიც დაეცა ჩოლოჭში გმირულ ბრძოლაში. ვინ დაივიწყებს გიორგი თაუნიაშვილს და სხვებს!

ისინი ისტორიას ეკუთვნიან. ჩვენ ბევრი ამხანაგები დავკარგეთ და მათი ბრძოლის ეპიზოდები და ბიოგრაფიები მზადდება. მათ ყველას თვისი ადგილი მიეცემათ ისტორიის ფურცლებზე...

სამი წლის თავზე ქართლის გვარდია დღესასწაულობს სხვებთან ერთად და ემზადება ახალი ბრძოლისათვის...

სალამი ქართლის მებრძოლ გვარდიას!

დიდება დახოცილთ!

გაუმარჯოს მის ბრძოლას.

გორის სახ. შტ. თავმჯდომარე

იოსეფ გაბუნია.

ᲒᲐᲗᲝᲛᲘᲡᲐᲙᲔᲜ

(გურიის გვარდიის ცხოვრებიდან).

მიმდინარე წლის 29 აპრილს გურიის გვარდიის საოლქო შტაბმა მიიღო ბრძანება მთავარი შტაბისაგან სასწრაფო მობილიზაციის შესახებ. 3 მაისს ბათალიონი მზათ არის და თანახმად მთავარი შტაბის ბრძანებისა, გადადის ჰოლკოვნიკ გეგელაშვილის განკარგულებაში. ჰოლკოვნიკი გეგელაშვილი თავისი რაზმით იდგა ჩოლოჭის მარცხენა ნაპირას—სოფ. მერიის პირდაპირ და, მთავრობის ბრძანების თანახმათ, სულ მოკლე ხანში უნდა დაეკავებია ქობულეთის რაიონი ბდინარე კინტრიშამდე.

ჩვენი გვარდია 4 მაისს გავიდა ქალ, ოზურგეთიდან, გადაიარა მდინარე ჩოლოქი და დაიკავა სოფ. ლეღვის ჩრდილის ნაწილი. როდესაც ჩვენ ჩოლოქის ნაპირას მივედით, თვითეული ჩვენგანი, თვითეული გვარდიელი რაღაც განსაკუთრებულ გრძნობით იყო შეპყრობილი. ახლოვდებოდა ომი, როდესაც ორი წლის უკან ოსმალეთის იმპერიალისტების მიერ მოგლეჯილი ჩვენი სხეულის საუკეთესო ნაწილი—ჩვენი ბათომი თავისი ოლქით მისს დედა სამშობლოს—საქართველოს უნდა შემოერთებოდა. დიადი იყო ეს მომენტი, მოუთმენლად მოელოდა ამ დიდი საქმის დამთავრებას ქართველი ერი, და მით უმეტეს ბედნიერნი ვიყავით ჩვენ, გვარდიელები, რომლებსაც წილად გვარგუნა ბედმა გავმხდარიყავით მონაწილენი ამ დიად ისტორიული აქტისა. და ჩვენ გვქონდა რწმენა, როდესაც მდინარე ჩოლოქს მივადექით, ამ ჩვენს საზღვარს, —საზღვარს, ხელოვნურათ აზღუდულს იმპერიალისტების მიერ. ჩვენ გვჯეროდა, რომ ჩვენი თანამემამულენი, ყოველ მხრივ ჩვენთან დაკავშირებულნი, ჩვენი მეზობლები, ქართველი მაჰმადიანები სიხარულით შეხვდებოდენ ჩვენს შესვლას ბათომის ოლქში. სავსებით ეს იმედები არ გამართლდა... მათ შორის აღმოჩნდენ ისეთები, რომლებსაც არავითარი საერთო არ ჰქონდათ მშრომელ ნაწილთან, და ასეთ პირებმა კიდეც გაბედეს ჩვენთვის იარაღით წინააღმდეგობის გაწევა. გადავიარეთ თუ არა მდინარე ჩოლოქი,—ჩვენ გზა გადაგვიღობა უიარაღო ბრბომ და მოგვთხოვა უკან დაბრუნება. როცა მათ განუმარტეს მიზანი ჩვენი შესვლისა,—ბრბო დაიშალა და ჩვენ ჩვენი გეგმის თანახმად განვაგრძეთ წინმსვლელობა. საუცხოვო საღამო არის, ბუნება თვალწარმტაცია. ერთის მხრით გაწოლილი არის აჭარა-გურიის მთის გაგრძელება, რომლის მაღალ წვერებზედ აქა-იქ კიდევ მოსჩანს თოვლის თეთრი წერტილები. ქედები და ფენები აკრეფილებული და ამწვანებული არის მრავალ-ფეროვან ყვავილებითა და ფოთლებით. მარჯვნივ აზღუდული არის ჯიბანჯირის მთა, ისიც აფერადებული და აყვავებული. ჩამავალი მზის სხივები უკანასკნელ სალამს აძლევენ მთის მწვერვალებს.. შორს, დასავლეთით მოსჩანს შავი, მაგრამ ჩამავალი მზის სხივებით გაწითლებული ზღვა. მოსჩანან ბათომის მიდამოები მისი მშვენიერი, მუდამ ამწვანებული ბუნებით. აუწერელმა, თვალწარმტაცმა ბუნება მხიარულად შეხვდა პირველ ჩვენს შესვლას ბათუმის ოლქში.

რამოდენიმე მანძილი დავშორდით მდინარე ჩოლოქს... ისმის რაზმის უფროსის ბრძანება შეჩერების შესახებ. ყველა ჩვენგანი ნაჩვენებ ადგილს იკერს. ღამდება... გვარდიელები სადარაჯოზედ დგებიან. აქა-იქ აჩიღებენ ცეცხლს. ისმის დაუსრულებელი ყიჟინა და კრიმანტული გვარდიელების; ისინი ხარობენ, რადგანაც პირველი ნაბიჯი ბათომისაკენ უკვე გადადგმულია.

ცეცხლის პირად გვარდიელები ჯგუფ-ჯგუფობით შემომჯდარი არიან და ერთმანეთს ებაასებიან. ბაასის თემა ყველასათვის ერთია: ბათომისაკენ, ბათომი—აი სიტყვა, რომელიც გადადის პირიდან პირში და ეს სავსებით ბუნებრივია...

— ბათომი!.. რამდენი საუკეთესო მოგონებანი არის მასთან ჩაქსოვილი, რამდენი გრძნობების აღმძვრელი არის ეს სიტყვა! თვით იმ გვარდიელების დიდი ნაწილი, რომლებიც იმ ღამეს იქ ათევდენ, ბათომის ფაბრიკა-ქარხნების ყოფილი მუშებია. საუკეთესო მოგონებანი პირველი რევოლიუციისა ბათომთან არის დაკავშირებული, იქ ბათომის ქარხნებში გათვითცნობიერდა პირველად გამოიწვრთნა ჩვენი გლეხკაცობა, იქ ჩაებენ რევოლიუციონურ ბრძოლაში, იქ აინთო მათ გულში რევოლიუციონური ცეცხლი, რევოლიუციონური ალი; იქიდან შემოიპრა ჩვენში პირველი მერცხალი, რომელიც თავისუფლების ჭანგზე ჭიკჭიკობდა და რა გასაკვირია, თუ ასე მოუთმენლად და აღტაცებით მიილტვოდნენ ჩვენი გვარდიელები მის ამღზრდელ ბათომისაკენ!

ხმაურობა თანდათან კლებულობს. სამხედრო ბანაკი ისვენებს, რომ მეორე დღეს განაგრძოს წინსვლა. თენდება... რაზმი მზათ არის. იწყება საომარი წესით წინსვლა. რამოდენიმე საათის შემდეგ ჩვენ დავიკავეთ სოფ. ლეღვა. მარჯვნივ კავშირი გვაქვს გეგელაშვილის რაზმთან. წინააღმდეგობას ჯერ არ შეხვედრივათ. ფრონტის უფროსის ბრძანების თანახმად ჩვენ შეეჩერდით სოფ. ლეღვაში. მოდის ამბები საერთო მდგომარეობის გართულების შესახებ: ინგლისელები წინააღმდეგი არიან ჩვენი ბათომის ოლქში შესვლისა, ადერბეიჯანი გაწოლილია, წითელ ხიდთან ჩვენ სადარაჯოებს თავს დაესხენ, ადერბეიჯანთან ომია გაჩაღებული. ჩვენს წინააღმდეგ ბრბოები ირაზმებიან და იერიშისათვის ემზადებიან. ჩვენი ძალა თანდათან იზრდება, საოლქო შტაბი ყოველ დღე გვიგზავნის ოზურგეთიდან ახალ შემდგარ გვარდიის გუნდებს. 10 მაისიდან ჩვენ პოზიციებზედ ბრბოებს იერიშები მოაქვთ. ჩვენ ვაწარმოებთ თავდაცვითი ომს. ვიგერიებთ ბანდების დების იერიშებს. 11 მაისს ჩვენ დაგვეხმარა ბრძოლაში საუკეთესო ამხანაგი, გვარდიის ოფიცერი მიხ. მუჯირი. და გვიპრეს აგრეთვე რამოდენიმე გვარდიელები. ამავე დღეს მარჯვენა ფრთაზედ სოფელ ალამბარის შესავალთან მოკლულ იქნნა არმიის 1 ბათალიონის ტყვეისმფრქვეველთა გუნდის უფროსი ოფიცერი დოლანაძე. ბრძოლა თანდათან სასტიკ ხასიათს ღებულობს, ყველა ს

ბედს დიდი ხნიდანვე მიჩენილ სამჭედლოში.

საუბედუროდ, აქ ამ სამჭედლოში, აქამდინაც, როგორიც საჭიროა, ისეთი მუშაობა არ დაწყებულა. მონურ ქვეყანაში გონებაც შებორკილია. და ეს არა მარტო ჩვენში, არამედ მთელ დედა-მიწის ზურგზე.

ამ ცხოველი იმედით ამოძრავებული იბრძვის ჩვენი მუშა ხალხი უკეთეს მერმისისათვის. დღეს თუ ბრძოლის ველზე, შინ თუ გარედ, ულმობელად ჭკვეთს მახვილით მტერს, ხვალ ოდნავ ჩამოგდებულ მშვიდობიანობის დროს ეშიდება ბუნებას თავის და სხვების საკვებ მასალის გამოსაღებად.

ასეთია ძლიერება და სინაზე მუშა-ხალხის გულისა!..

ის მარტო თავის თავზე არ ჰფიქრობს, ის ანთავისუფლებს თავის თავს და ამავე დროს უჩვეულოს ასწავლის შრომის სიყვარულს, ამცხვრევს გამრყვნელ განცხრომის ადამიანის შემბოჭველ ბორკილებს.

შეგვიძლია ვიამაყოთ, რომ ჩვენმა მშრომელმა ხალხმა, ასე გმირულად აზვირთებულმა, არ უღალატა თავის აღლოს, ჰუმანობით გაშვენიერებულს და შეჰქმნა ისეთი რამ, სად, ვისაც კი გული ჯერ კიდევ არ დახავსებია, ცხოვრების მიზნისკენ მსვლელობისთვის ყური დაუგდია, შეუძლია სული მოითქვას.

აი ასეთ სურათს ვხედავთ დღეს ჩვენში.

მაშ, ნუ ვუშლით ცხოველ-მყოფელ ძალას შრომის გამეუფების ნიადაგის განმტკიცებას. ხელი შეუწყოთ ახალ აღმშენებლობას! ეს სამუშაო არც ისეთი ადვილი საქმეა. მივანებოთ თავი ცილს, კილვას და ძრახვას!

გადავხედოთ მუშა-ხალხის საქმიანობას სხვა პატიოსანი თვალით, გადავფურცლოთ მისი ცხოვრების კაბადონები. წავიკითხოთ მათი ბელადების წრფელი ნაწერი. მუშა-ხალხის პირმშო შვილმა—სახალხო გვარდიამ ჩვენ შეგვძინა უკვე ერთი ამ მწარ-ტკბილ ნაწარმოებთაგანი.

ეს დღიურია გვარდიის თანასწორთა შორის პირველი მემსხვერპლისა...

რას არ ამოიკითხავს კაცი ამ დატანჯულ ადამიანის აღსარებაში, რაოდენი სიმწარე, რაოდენი სიბარულია შიგ ჩასკვნილი! რამდენი ტრაგედია დაიწერებოდა და უეჭველია დაიწერება კიდეც. რა გაისკროვნებული მომავლის მოიმედე უნდა იყოს აღმსარებელი!

რაოდენი ნდობა და რწმენა უნდა ჰქონდეს იმათი, ვის წინაშეც შლის, თვისი ნაგრძნობის, თვისი გულის სიხალით ნაწერ დღიურის ფურცლებს!..

და რა გვმართებს დღეს ჩვენ ყველას, მეტადრე იმათ, რომელნიც მუშათა ნაოფლარით ვიკვებებით?

ნუ თუ ახლა მაინც არ უნდა გავუმართლოთ მოწინავე მუშა-ხალხს რწმენა და იმედი, ისეთი შეუსმენელი, რომ ჩვენს ქვეყანაში არ დარჩენილა ისეთი უხეში, რომელსაც არ ესმოდეს, თუ რა ძვირფასი ლამაზი მომავლის მაშენებელია მუშა-ხალხი. ეს მომავალი ყველას განურჩევლად უქადს საშუალებას თავი უფლად გაწრთვნას და განავითაროს თავის კაცური თვისებები.

ნუ თუ შესმენილმა ხალხმა, მუშათა გარეშე მდგომმა, როდესმე არ უნდა შეიგნოს ამ აუცილებელი კანონის ძალავრი კარნახი?!..

ნუ თუ ძველი წესი, დახავსებული წარსული თავის ნაშთით ისე ძლიერია, რომ ახალს აგრე ადვილად ვერ გვათვისებინებს და ძალ დაუტანებლივ, თავისუფლად, ნება-ყოფლობით სიამტკბილობით არ გვამოქმედებს მუშა-ხალხთან ერთად ჭაპანის გასაწევად?!

ამას გვიკარნახებს აწმყო... დაე, დარჩენ ურწმუნონი! ამათი სახელი არც ისე მრავალია!..

იმათ კი, ვინც თვალხილულია, გრძნობა-ფრფელი და გონება-მახვილი ხვამაღლა გაკვირონ მსოფლიოს:

გაუმარჯოს მუშა ხალხს!

გაუმარჯოს ბრძოლას თავისუფალ შრომის დამყარებისათვის!

გაუმარჯოს სახალხო გვარდიას!

გრიგოლ დიასამიძე.

ეკლიან გზაზე მკიმე ლოდი

(ძველი დღიურებიდან).

28 ნოემბერი 1917 წელი.

გუშინ გამოვეთხოვე თოვლიან თუშეთს, მდ. ალაზანს...

მივეშურები თფილისისაკენ...

თფილისიდან ცუდი ცნობები მოდის...

სხვა და სხვა ნაირი ხმები...

ვინ იცის, რა ხდება ჩვენს თავისუფლების სავანეში!..

ვინ იცის რა მოელის თფილისს?..

მატარებელი ზანტად მიშორდა თელავს...

რა ცუდი და საშინელი მოგონებანი მიმაქვს თფილისში...

ხევსურეთს, თუშეთს, ფშავეთს ჯერ კიდევ არ მოშორებია მწუხარება, სამგლოვიარო დღეებში დავტოვე..

სტირიან შვილებს...

სოფკეთესო ახალგაზრდები დაეცნენ სახანოს უდაბურ ხეობაში... მხეცურად დახოცეს.

გმირულად დაეცნენ...

მოვალეობას შეეწირნენ...

წყნარად და გულდამშვიდებით ეთხოვებოდნენ წუთი სოფელს..

მათთან დალია სული მოხუცმა თუშმა ალა ქაცემ... რა ფინჯი და ჭკვიანი ადამიანი იყო..

ვინ იცის, სად არის ამდენი ქისტი!...

ცოცხალი, ენერგიით სავსე, უგზოუკვლოდ დაიკარგა...

დღემ ფიქრებით გაიარა...

თფილისიც გამოჩნდა...

დღემ რამოდენიმე საათი ღამეს დაუთმო ადგილი...

ბნელა...

ციური სახიერების ნაზი სანახაობა სევდიან ღრუბლებს დაუფარავს...

ცივა... ირის მკაცრი ქარის ღრიალი ისმის...

სადგური სამხედრო ბანაკათ გადაქცეულა...

მთვრალ ჯარისკაცების ყვირილია, გინება...

ჩხუბი, ცემა...

ხმაურობენ...

კერძო მგზავრები, მოქალაქეები აღარ სჩანან...

ყველა თავს უფრთხის...

ირგვლივ სროლის ხმა გაისმის...

თფილისის სადგურიც უარესი სანახავია...

მაღაზიები დაკეტილია...

ეზოების ყველა კარებიც...

ყოველ კუთხეში სროლა და ხმაურობაა...

სანამდის იქნება ასე?..

ვინ იცის, რით გათავდება...

29 ნოემბერი. თფილისი.

ქალაქის ქუჩები დაცარიელებულია, ჩვეულებრივად ხალხი აღარ ირევა.

ქუჩაში გამვლელები მიიჩქარიან, ერთი მეორეს ეუბნებიან;—ვინ იცის რა იქნება...

განაპირა უბნებში იქ-აქ სროლა ისმის... ქალაქის ცენტრშიაც დრო გამოშვებით...

ლაპარაკობენ სამოქალაქო ომზე...

ქუჩებში სახე გამხდარი, შეიარაღებული ჯგუფები გამოჩნდებიან და სადღაც მიიჩქარიან.

ესენია ჩვენი მუშები...

ძველი ამბანაგები...

რეაქციის საშინელ ბრძოლაში გამოვლილნი...

თავდაცვის გმირები...

ისინი იბრძოდენ ძველად...

ეხლა იარაღი არგუნა ისტორიამ.

ისინი გრძნობენ მოვალეობის სიმძიმეს, ცხოვრების მძიმე ლოდს...

მათ სახეებს გამბედაობის ბეჭედი ადნია, ისინი ხედავენ ბრძოლის აუცილებლობას...

ბალშევიკურმა საშინელმა მოსწამლა ჯარის სული და გული, ყველაფერი დაანგრია...

ჩრდილოეთის შხამით ჰაერი გაჟღენთილია..

ჩვენი ქვეყანაც დაფიქრებულია...

გულზე-ხელის დაკრება აღარ შეიძლება...

„ან გამარჯვება, ან სიკვდილი“...

ყველა ასე ფიქრობს...

დღეს არ ვიცით, რა მოხდება...

დილით საოლქო კომიტეტის სხდომაა... დაფიქრებულია ყველა...

თფილისს აფეთქება მოელის...

ველური ანარქიის ტალღები ძლიერდებიან...

რევოლიუციონური მაღალი გრძნობის მტკიცე ნება ძლიერდება ო—ში...

„ისე იყო საფრანგეთში, ასე ხდება ჩვენში. იარაღი...“ სთქვა ნოე ნიკოლოზის ძმ.

ყველაფერი ითქვა...

„ჩვენ ვერავინ დაგვამარცხებს“—დაუმატა მოხუცმა სილიამ...

სასახლეში ამბანაგები გროვდებიან...

საქმიანობა, არა კრებისათის, არამედ ბრძოლისათვის...

იმედიანი სახით ტრიალებს ვალიკო... ალექსანდრე ხელებს აქნევს...

მას არც დაღვრემა იტყობა, არც მხიარულება... იარაღშია.

იქვე ისმის ლასას ჩვეულებრივი გადაძახილი და სანდროს მაღალი ხმა...

ყავარჯენით ვალოდია აწესრიგებს წრეს...

ამბ. მუშები ებზადებიან, მათ სახეებზე გმირული და კეთილშობლიური ღიმილი ჭკრთას...

ვინ იცის, რა ღამე იქნება.. როგორ გათენდება!..

დაბნელდა...

შავი ღრუბლები სრიალებენ...

სროლაა ყოველ კუთხეში...

აქა-იქ ელექტრონიც აღარ ანათებს..

აქა-იქ ჩუმი ლაპარაკია... ერთი-მეორეს გადაჰკრავენ „სამოქალაქო ომი დაიწყებაო და მგზავრნი მიეჩქარებიან თავისთვის ბინებში...

საშინელი ღამეა...

30 ნოემბერი

„ორსენალი“ დაეცა!..

სროლა გრძელდება...

უცნაური დილაა...

ტყვიების საზარელი წრიალი ისმის ქალაქში... ხალხი აღარა სჩანს...

ჯარი ემზადება... ბალშევიკები საომრად მოუწოდებენ...

აღმასრულებელი კომიტეტიც ემზადება...

არ ვიცით, რა ხასიათს მიიღებს ყოველივე ეს.

შესაძლებელია დაინგრეს თფილისი... შესაძლებელია გადავდეს ბალშევიკების უბრალო სამზადისი...

თფილისმა კითხვა ასე დააყენა: ან ჩვენ, ან ისინი...

თფილისი გულია ჩვენი მოძრაობის, თფილისის ხელმძღვანელი—მუშებია...

ბალშევიკების პროვოკაციამ ვერ გასჭრა...

დიდი ფურცელი დასწერეს ჩვენმა მუშებმა...

დიდი სროლა იყო, მაგრამ... მაგრამ არც ერთი გასროლილი ტყვია მუშების

სახალხო გვარდია

გუგუნი გააქვთ ქუჩებში სახალხო გვარდიელებსა,
ბანს აძლევს დედა-ქალაქი თავისუფლების მცველებსა!

მოდიან, ცას მოარღვევენ საგმირთაგმირო ჰანგითა,
წინ ვეგებები საყვარლებს ამღერებული ჩანგითა!

მოჰქრიან, მოყიჟინებენ დროშების ლაღი ფრენითა,
ისეთი სანახავია, ვერ გამომითქვამს ენითა!

მტერს ყველას გადავეხვიო და დაუკოცნო პირიმე,
მაგრამ ცრემლები მერევა და სიხარულით ვსტირი მე!

ზ. ქუჩიშვილი.

მიერ ბალშევიკებისაგან მოტყუებულ ჯარისკაცს არ მოხვედრია...

ყველა კითხულობს, რატონ?

მუშებმა თავდასხმა მოიგერიეს. სისხლი არ დაღვარეს...

რა ძვირფასი დღეა!..

დაღამდა... ხვალე, მაინც ბუნდოვანია... გრძელი და დაუსრულებელი ბრძოლის ნიშნები სჩანან...

ჩვენ ვრჩებით თავის ამარა!..

1918 წელი, 3 აპრილი.

გზაში ვარ. მეჩქარება... მატარებლის სვლა არ მაკმაყოფილებს...

ქვეყანა განსაცდელშია...

ბითომი დაეცა!..

1 აპრილს უკანასკნელად ანარიაზე დაეცენ ახალგაზრდა მებრძოლნი...

აპარის წყალთან დანთხეულ სისხლს, კიდევ უმანკო სისხლი დაემატა...

ანარიაზე რამოდენიმე ახალი საფლავი გაითხარა...

სხვებთან ერთად იქ დაღუპა ჩვენი ახალგაზრდა დათიკო ვანიძე...

რამოდენიმე დღის წინეთ გამოვეთხოვე... ნხიარულად წავიდა, მოვალეობისათვის...

ჩვენ აწყურისაკენ მივდივართ... თან მახლავს რამოდენიმე ამბანაგები... ახალგაზრდა გვარდიელები...

ღამით მივედით ბორჯომში...

ბორჯომის სადგურის სურათიც არაჩვეულებრივია...

ნაწილი ჯარისკაცებისა ბრძოლისათვის ემზადებიან. ნაწილი ლოთობს...

ბორჯომში პანიკაა...

ახალციხეში მომწყვდეულია ჩვენი ჯარი...

აწყურიც ოსმალების ხელშია...

4 აპრილი.

ეს დღე დაუვიწყარი დარჩება ჩემს მოგონებაში...

სროლაა... სისხლი იღვრება... ერთი ნაწილი იხოცება, მეორე ნაწილი ხელს უშლის... ზურგიდან ღალატობს, გარბის...

„გაუმარჯოს ბალშევიკებს“,—გაიძახიან და დედაბრულად გარბიან...

რა საზიზღარი ხალხია—მოღალატენი!..

ცხინვალში ჯარს აცვეს მოხუცი სანდრო, გიორგი...

აქ, აქ დღეს ამბანაგებს უღალატეს!..

მარტოთ დასტოვეს... თავს უშველეს...

რას ეტყვიან ღალატისათვის მომავალს?!

ოდოლი ბაზავრი.

(დასასრული იქნება)

სახ. გვარდ. საგანგებო ბათალიონის ცხოვრებიდან.

(მოგონება).

საგანგებო ბათალიონი დაარსდა 3 იანვარს 1918 წელს საგანგებო რაზმის სახელით, რომელიც სახ. გვარდიის მთავარ შტაბის დაარსებამდე იმყოფებოდა ტფილისის საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტის განკარგულებაში. რაზმი შესდგებოდა ს.-დ. პარტიის წევრებიდან, რომლებიც გამოგზავნეს პროვინციის ორგანიზაციებმა. თითქმის მესამე წელი სრულდება მას აქეთ, რაც რაზმი დაარსდა და ამ ხნის განმავლობაში მან ბევრ ფრონტებზედ მიიღო მონაწილეობა როგორც შინაურ, ისე გარეშე მტრების წინააღმდეგ ბრძოლაში. დაწვრილებით ამ ბრძოლების აღწერას ჩვენ არ შევუდგებით. შევეხები მხოლოთ ერთ ეპიზოდს ბრძოლისას.

სოხუმის აღების შემდეგ რაზმი გაიგზავნა ქ. გუდაუთში. ივნისის შუა რიცხვებში შავი ზღვის პირის სახ. გვარდიის შტაბს სურდა გუდაუთის რაიონის მცხოვრებლებთან მოლაპარაკება გაემართა და მშვიდობიანი გზით მოეხდინა აჯანყების ლიკვიდაცია. წინადადება მოწინააღმდეგე სოფლების მცხოვრებლებმა მიიღეს და გამოგზავნეს თავიანთი წარმომადგენლები გუდაუთში, სადაც შტაბის უფროსის ნოვიკოვის თავმჯდომარეობით გაიმართა მოლაპარაკება.. დელეგატები დათანხმდენ საქმის მშვიდობიანათ დამოლაპარაკებაზე და კიდეც გამოიტანეს შესაფერი რეზოლიუცია, ამ დროს გუდაუთში იდგა საგანგებო რაზმი და ყვირილის რაზმის ნაწილი 30 კაცამდე, სულ 120 კაცამდე.

ასეთ მკირერიცხოვან რაზმისათვის მეტელი ფრონტის გამაგრება ძლიერ ძნელი იყო, მაგრამ ჩვენ გვეგონა, რომ კონფლიქტი მშვიდობიანათ მოგვარდებოდა, 15 ივნის, რაზმმა მოაწყო ალაიმო. სალამოზედ მოწვეულ იქნენ რაიონის სოფლის დელეგატებიც. მეორე დღეს ცნობა მოვიდა, რომ გუდაუთა-სოხუმის გზა აჯანყებულ ბანდებს აქვს დაკავებულიო. სოხუმთან დალაპარაკება ვერ შევძელით, რადგან მავთულები გადაჭრეთ. დილის 9 საათზე გაგზავნა 30 კაცი გზის გასაწმენდათ და ტელეგრაფის მავთულების აღსადგენათ, რაც შესრულებულ იქნა. მაგრამ უკან

გამომბრუნებისას ისევ დაეკავებიათ გზა და გუდაუთს უახლოვდებოდენ. იმავე დღეს 10 საათიდან გაგრის მხრიდან ბალშევიკური ჯარები გუდაუთს მოადგნენ და აგვიტეხეს სროლა. ჩვენ პოზიცია გვიჭირა ქალაქ გარეთ, რომელიც მეტად უხეირო იყო. მთელი დღე გასტანა სასტიკმა ბრძოლამ. ფრონტს ხალხი არ ყოფნიდა და იძულებული ვიყავით მხოლოდ აქა იქ პოსტები დაგვეკავებინა. საღამოს გუდაუთს ყოველ მხრიდან ალყა შემოარტყა მტერმა გარდა ზღვის მხრისა. გვარდიელები გაფთრებული იბრძოდენ, მაგრამ ამაოთ. მეორე დღეს ზღვის ნაპირას მტერმა ჩვენი „ცეპი“ გაარღვია, ქალაქში შემოიპრა, შტაბი ხელში ჩაიგდო და უკანიდან (ზღვის მხრიდან) დაგვიშინა თოფები და ტყვიისფრქვეველები.

გვარდიელებმა იცოდენ, რომ გაქცევა არსად შეიძლებოდა და საშინელ წინააღმდეგობას უწევდენ მოწინააღმდეგეს. გაიმართა ქალაქში ხელჩართული ბრძოლა, ყოველივე ქუჩა ბალშევიკებს ასაღებათ გაუხდა. რამოდენიმე მოკლეს და დასჭრეს ჩვენები, დანარჩენები ტყვეთ ჩაიგდეს ხელში. გავიდა ქალაქიდან მხოლოდ 27 გვარდიელი, რომლებმაც გაარღვიეს ქალაქში შესავალ ხიდთან მდგარი მტრის „ცეპი“. გადარეკეს აჯანყებულები გზიდან, რომელიც გზის პირად წინდაწინ მომზადებულ თხრილებიდან გვესროდენ გავიდენ ახალ ათონის მონასტერში. მბრძოლა მიწყნარდა. რაზმებს მტერმა იარაღი აჰყარა, გააძრო ტანისამოსი და ციხეში დაამწყვდია. ქალაქის ერთ კუთხეში ისინი წააწყდენ ერთ ტყვიისმფრქვეველს, რომელზედაც იდგა ორი გვარდიელი და არ შორდებოდენ მას მანამდე, სანამ ტყვია არ გამოელეოდათ. ამათ დაუმიზნეს თოფები ძახილით: „სდავიტეს“, საპასუხოთ გვარდიელებმა ცეცხლი გააჩინეს ტყვიისმფრქვეველიდან და ჯვუფი გაფანტეს. ვერ მიეკარენ მათ, სანამ მათ პატრონები არ გამოელიათ. მერე ტყვიისმფრქვეველი გააფუჭეს, დაუსხლტენ ბალშევიკებს ხელიდან და ხუთი ვერსი გაიარეს სოხუმისაკენ, მაგრამ ხიდთან (5 ვერსით დაშორებულია გუდაუთთან) ისინი დაიჭირეს და უკან დააბრუნეს. გულის ამაჩუყებელ სურათს წარმოადგენდა გვარდიელების ტყვეთ ჩავარდნა ბალშევიკების ხელში, რომლებსაც სცემდნენ, აგინებდნენ, ჯიბეებს უჩხრეკდნენ და ფულს ართმევდნენ, ტანისამოსს ხდიდნენ და მიჰქონდათ თავისთვის. ტყვეები გაიგზავნა გაგრის სატუსალოში. კალამი ვერ ასწერს იმ ტანჯვა-წამებას, რომელსაც „სოციალისტები“ გვარდიელებს აყენებდენ. გაგრის აღების წინა დღეებში ტყვეები წაიყვანეს სოჩაში, სადაც ქალაქის ახლოს ამუშავებდენ ბოსტანში. სოჩის დაცემის წინ ბალშევიკებმა გადასწყვიტეს ტყვეები დაეხვრიტათ, რადგან მათი წაყვანა უკან დახევის დროს არ შეეძლოთ. გვარდიელებმა ეს გადაწყვეტილება შეიტყვეს და გადასწყვიტეს მცველებისთვის (39 კაცი) იარაღი აეყარათ და გაქცეულიყვენ მახლობელ ტყეში. ისინი ელვის სიჩქარეთ თავს დაესხნენ დარაჯებს და იარაღი აჰყარეს. ბალშევიკებმა რამოდენიმეჯერ გაისროლეს თოფები, მაგრამ უშედეგოთ. ისინი ტყეთ ჩაბარდენ; იარაღი და რამოდენიმე ტყვე თან გაიტაცეს გვარდიელებმა და ტყეში შიმალენ.

ჩვენი ჯარების მიერ სოჩის აღების მეორე დღეს გვარდიელები ფიხეშშეველი, დასუსტებული და უპმელ-უსმელი სიმღერით დაბრუნდენ სოჩაში. მრავალი ასეთი უბედურება და გაჭირვება გადაუტანია ჩვენს გვარდიელებს, მაგრამ ისინი ყველაფერს უსიტყვოთ იტანდენ და თავის მოვალეობას პირნათლათ ასრულებდენ ქართველ დემოკრატიის წინაშე.

გვარდიელი **დ. რამიშვილი.**

დეპეშები

(საქართველოს დელეგაციის საგანგებო)

11 დეკემბერი.

რუსეთის დეპეშ. სააგენტო

(ბალშევიკური)

სათბომი მასალა.

ბოსკოვი. 10 დეკ. სათბომი მასალის კრიზისის გამო, რაც გამოწვეულია სამოქალაქო ომის პირობებით, სრულიად რუსეთის აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი წინადადებას აძლევს საგ. აღმ. კომ. და საგ. რევოლიუციონურ კომიტეტებს, აღმოუჩინონ ყოველი დახმარება ადგილობრივ იმ ორგანიზაციებს, რომლებიც შეშას ამზადებენ.

მოსკოვი. 10 დეკემ. სამხედრო ოპერაციების პერიოდის შემდეგ კრიტიკას და თვითკრიტიკას პარტიულ პროფ. ორგანიზაციებში დიდი ადგილი უჭირავს, რაც არის დამამტკიცებელი პარტიის ცხოველობისა და საბჭოთა რუსეთის სხვა ორგანიზაციებისა. უპირველეს ყოვლისა საჭიროა ქვა ნახშირი. საბჭოთა პარტიულ პროფესიონ. აღმშენებლობის საკითხებს ჩვენ ვიხილავთ ძირითად მიზნის თვალსაზრისით, სახელმწ. შრომის ნაყოფიერებას და მაშასადამე ხალხის ეკონომიურ უზრუნველყოფის თვალსაზრისით. სოც. ცხოვრებას არ შეუძლია დაიშალოს სილარიბეში, ამიტომ მრეწველობისათვის ყველაზე უფრო სათბომი მასალა არის საჭირო, უპირველეს ყოვლისა კი ქვა-ნახშირი.

გერმანული ცნობები

ჯამაგირების მომატების გარშემო.

რეიხსტაგის კოალიციონურმა პარტიებმა, უარყვეს რეგორც ნაციონალისტების ისე სოციალისტების ყველა წინადადებები სახელმწიფო მოსამსახურეთა ჯამაგირების მომატების შესახებ. ამ რიგად ამ პარტიებმა მხარი დაუჭირეს ფინანსთა მინისტრს, რომელსაც არა ერთხელ უთქვამს, რომ გერმანიის სერიოზულ ფინანსიურ მდგომარეობის გამო საჭიროა უდიდესი ეკონომიის დაცვა.

მოლაპარაკება ინგლისთან.

ჩვენი წარმომადგენელი ამბ. კრასინი აწარმოებს მოლაპარაკებას ინგლისის მთავრობასთან ბლოკადის ფორმალურად მოხსნის და აგრეთვე რუსეთის წყლების ნაღმებისაგან გაწმენდისათვის საჭირო მუშაობაში დახმარების აღმოჩენის შესახებ. გარდა ამისა იხილავენ საკითხს იმის შესახებ, რომ რუსეთის ოჭრო და ინგლისში შესყიდული საქონელი არ იყოს დაკავებული ინგლისის მთავრობის მიერ მეფის მთავრობის ვალში.

ლიონის ცნობები

გაფიცვები.

ჟენევა. სახელმწიფო დაწესებულებათა მოსამსახურეების გაფიცვით შექმნილი მდგომარეობა არ უმჯობესდება. მთავრობა შიშობს, რომ თუ გაფიცვა გაგრძელდა, მდგომარეობა უფრო გაუარესდება. თანახმად პრესის ცნობებისა კანცლერმა მაიერმა გაფიცულთა დელეგატებს განუცხადა, თუ მთავრობას სხვა დამბრკოლებათა გარდა გადაეღობა თავისიე მოხელეების მიერ შექმნილი დამბრკოლება, მას არა დარჩენია რა მერი, რომ დატოვოს ადგილი.

ახალი ამბები

ხამშაბათს, 14 დეკემბერს, საღამოს 6 ს. ქალაქის საბჭოს დარბაზში საქ. ს.-დ. მ. პ. ცენ. კომ. იწვევს პროფ. კავშირებში პასუხისმგებელ მომუშავე პარტიულ ამხანაგების კრებას. უნდა დაესწრონ პარტიის წევრები.

✦ **დამფუძნებელი კრების სხდომა** დღეისთვის დანიშნული კონსტიტუციის პროექტის განსახილველად არ შესდგება გვარდიის დღის გამო.

✦ **დამფუძნებელი კრების სამხედრო კომისია** თავმჯდომარე აკ. ივ. ჩხენკელი გუშინდილით გაემგზავრა ფრონტზედ ჯარის და გვარდიის ნაწილების დასათვალიერებლად.

✦ **პურის უდუფის გადიდება.** მუშათა მაგიდა დეკემბრის 13-დან ფიზიკურად მომუშავე მუშებს მისცემს პურის გადიდებულ ულუფას. მათ დღეში ერთი გირვანქის მაგიერ მიეცემათ გირვანქა ნახევარი პური. საქარხნო კომიტეტებმა თავიანთი უნდა ადევნონ პურის წესიერად განაწილებას ადგილობრივ. ამ ნიადაგზე მომხდარ ყველა გაუგებრობის შესახებ მუშათა მაგიდაში უნდა შეიტანონ წერილობითი განცხადებანი.

✦ **მუშათა მაგიდა** არიგებს აგრეთვე სულზე ათ ათ გირვანქა კომბოსტოს, გირვანქას 5 მანეთად. დაიწყეს ხახვის დარიგება სულზე 5 გირვანქა ოც-ოც მანეთად. დაიწყო კართოფილის მეორე პარტიის დარიგება სულზე 5 გირ. 20 მანეთად გირვანქა.

✦ **ჩაი და შაქარი.** მუშათა მაგიდა დეკემბერის 12-ს შეუდგება სულზე თითო გირვანქა შაქრის დარიგებას. შაქრის ფასგნილი ეღირება 35 მან., ნატეხი კი 100 მან. გირ. ამას გარდა დარიგდება სულზე ¼ გირ. ჩაი. ოჯახს ნახევარ გირვანქას მეტი არ მიეცემა. გირვანქა ჩაი 150 მან. ეღირება.

✦ **რეპუბლიკის თავდაცვის ფონდის** მთავარი გამგეობა აცხადებს, რომ ყოველგვარი შეწირულება ფულით და ძვირფასი ნივთეულობით მიღება სახელმწიფო ბანკში დილის 9 ს. 3 საათ. ყოველგვარი ცნობების მიღება შეიძლება ბანკის დირექციაში **ბ. ბ. კილაძეებთან.**

✦ **მონახტერთა ძვირფასი განძების დაცვა.** მთავრობამ მოისმინა რა მოხსენება მთავრობის თავმჯდომარისა ეკლესიათა და მონასტერთა ძვირფასი განძების დაცვის შესახებ, დაადგინა: მთავრობა იღებს თავის თავზე იმ ძვირფას განძეულთა დაცვას, რომელთაც აქვთ ისტორიულ-არქეოლოგიური მნიშვნელობა და რომლებიც არ იხმარებიან მღვდელ მსახურების ასრულებების დროს. ამ საკითხის მოწესრიგება შინაგან საქმეთა მინისტრს ევალება.

✦ **მეორე რაიონული კოლეგიუმი** ორშაბათს 13 დეკემბერს, დღის 12 ს. ბოზარდიანების ქარხანაში იწვევს ქარხანაში მომუშავე პარტიის წევრთა და თანამგრძნობთა საზოგადო კრებას. კრებაზე მიმდინარე მომენტზე მოხსენებას გააკეთებს ამხანაგი სეით დევდარიანი.

ძ ა ნ ე ბ ე ბ ი.

დღეს, დეკემბრის 12-ს, დილის 11 საათზე, სასოფლო-სამეურნეო ბანკის დარბაზში (სასახლის ქუჩა) მოხდება საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოების წლიური კრება. ბ ნი ს. გორგაძე წაიკითხავს მოხსენებას ახალი სალიტ. ქართულის ენის ისტორიიდან 1850—1920 წ.) შემდეგ განხილულ იქნება: საზოგადოების მოქმედებების ✦ შემოსავალ-გასავლის წლიური ანგარიშები 1919 წლისა, სარევიზიო კომისის აქტი და საზოგადოების ხარჯთ-აღრიცხვა 1920 წლისთვის. კრებას, მარეშვილიც შეუძლიან დაესწრონ.

მილოცვები სახალხო გვარდიას

ფრონტიდან.

№... (დეპეშა). ჩვენ მეშვიდე ათასეულის პირველი გუნდის ჯარისკაცნი, რომლებიც ფრონტზე ვიმყოფებით, გულწრფელათ ვულოცავთ ბრწყინვალე გამარჯვებას თორმეტ დეკემბერს, თავდადებულ მებრძოლ სახალხო გვარდიას. ეს დღესასწაული ჩვენი დღესასწაულია. გვარდიის გაჭირვება ჩვენი გაჭირვებაა. ჭირში და ლხინში ჩვენ, ჯარისკაცები, გვარდიასთან ერთათ ვიქნებით, რაც თავმდები იქნება თავისუფლების და სამშობლოს გადარჩენისა ყოველივე საფრთხისაგან. ჩვენი გულწრფელი სალამი და გამარჯობა სახელოვან სახალხო გვარდიას!

მასთან ერთად გაუმარჯოს საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკის ახალგაზრდა ჯარს!

გაუმარჯოს საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკას!

მონდობილობით **ნ. ჯიბაიშელი.**

თავდაცვის ფონდი

მოქალაქე რედაქტორო! გაიხლეთ ფრონტის სასარგებლოთ 5 დეკემბერს შაქრო ანდრაზაშვილის ოჯახში შეკრებილ ფულს. ათას-ათასი მანეთი: ჯანგვალაძე ავქსენტი, ანდრაზაშვილი შაქრო, მურვალოვი არტო, მურვალოვი გეურქ, ნავასარდოვი სარქის, ლადიბეი იაკობ, ზახაროვი არშაკ, ხელაშვილი სანდრო, ხელაშვილი ნიკა; ხუთასხუთასი მანეთი: ვარდოიანცი მიკიჩ, მირიანაშვილი გიგოლი.

სულ ათასი თუმანი *).

ავქსენტი ჯანგვალაძე.

„ღითელ“ სომხეთში

(გაზეთებიდან)

„სლოვო“-ს გადმოცემით 2 დეკემბერს ერევნიდან წამოვიდა პოლიტიკურ მოღვაწეთა ერთი ჯგუფი, რომელშიაც იყვნენ: ყოფილი პრემიერი ა. ი. ოგანჯანიანი, პარლამენტის წევრები ბაბაიანი, ნავასარდიანი, საქართველოში არსებული დაშნაკცუტიუნის ცენტრალური კომიტეტის წევრი კ. გაზაზიანი, იუსტიციის ყოფილი მინისტრი ჩილინგარიანი, ერევნის ქალაქის მოურავი ასტვაცატურიანი. მათ მშვიდობიანათ იმოგზაურეს თბილისამდე. კარაკლისის მახლობლად ერთ-ერთ სოფელში გაჩერდნენ, სადაც ისინი მასპინძელმა გასცა, რის შემდეგ ყველანი დაატყვევა ბალშევიკებმა, დატყვევებულნი მიიყვანეს კარაკლისში და იქიდან ფურგონებით ერევანში გაგზავნეს.

სანაინში მრავალი ლტოლვილია თავმოყრილი ყარსიდან და ალექსანდროპოლიდან.

ა. ი. ხატისოვი, ს. გიულხანდიანი და ს. ა. ყორგანოვი (სახავო დელეგაციის წევრები) ალექსანდროპოლში დარჩნენ.

„ღითელ“ ადერბეიჯანში

(გაზეთებიდან).

„**ქომბედია**“ და „**ჩრეზვიჩაიკები**“. ბაქოს „კომუნისტი“ სხვათა შორის სწერს: „სოფელში, პროვინციაში რევოლიუციას ჯერ კიდევ არ მომხდარა. ის უნდა მოხდეს ჩვენ უნდა გავატაროთ სოფელი სამოქალაქო ომის პროცესში. ჩვენ უნდა მოვახდინოთ აგრარული რევოლიუცია...

„იმის გამო, რომ არა გვყავს გამოცდილი და გულმოდგინე პარტიული ამხანაგები—მუსულმანები, მუშაობა საბჭოთა დაწესებულებებში და პარტიულ ორგანიზაციებში ჯერ მხოლოდ ჩანასახშია. რაკი პროვინციაში მასები ჩანამორჩენილნი არიან, ამიტომ შეუძლებელია ამ მოკლე ხანში მათი უძრავ მდგომარეობიდან გამოყვანა, თუნდაც „კომბედიის“ საშუალებით, თუ არ შეიქმნა კადრი თავგანწირულ და გამოცდილ ხელმძღვანელებისა, რევოლიუციონურ მუსულმან-კომუნისტებისა.

„გაკეთდა „ჩრეზვიჩკომების“ ინსტიტუტი განსაკუთრებული უფლებებით, რომელსაც ზოგიერთ ადგილებში ამხანაგურ ხელმძღვანელობის მაგიერ და-

*) ფული რედაქციამ მიიღო.

წყო დიქტატორობა სუსტ, ხანდახან მხოლოდ ეხლახან წარმოშობილ ადგილობრივ პარტიულსა და საბჭოთა ორგანიზაციებზე სპობდნენ მათ თვითმოქმედებას, რევოლიუციონურ ინიციატივა მოითხოვდა მათ ბრძანების ბრმათ დამორჩილებას და ამით ხრწნიდნენ ახალგაზრდა გაუმაგრებელ ორგანიზაციებს, ანელებდნენ მათ მუშაობა'; სწორედ ასევე შეიძლება მკვდრათ დაბადებულნი აღმოჩნდნენ „კომბედების“ ორგანიზაციები, თუ არ იქნება ამხანაგური ხელმძღვანელობა. მუსულმან კომუნისტებისა ანდა ამხანაგებისა, რომლებმაც იციან მუსულმანური ენა“.

მუშათა შორის

თფილისის არსენალი. არსენალში მუშაობა იწყება დილით ადრე 5 ს. 30 წ. ამ დროს მუშათა უმეტესობა უმჭელი მოდის, ჯიშკართან მას ხვდება ბებრუხანები მეავე კიტრებით და სხვა მრავალი უვარგისი ხილეულობით. მუშა ამას აძლევს ხუთ მანეთს. სვამს უპურო. მ ს უვარგისობას გრძნობს მუშ ც, მაგრამ რა ქნას.

არსენალს აქვს თავისი კოოპერატიული დუქანი. მხოლოდ სახელწოდებით, შინაარსით კი იგი არაფერს წარმოადგენს. ამ დუქანში მოიქვთ და არიგებენ მხოლოდ პურს და შაქარს, ეს მცირე ოპერაციაც ვერ უწარმოებით ხეირიანათ და ამ მოკლე ხანში „კოოპერატორებისა, შეუმჩნეველად (შეიძლება შემჩნეულადაც) ორი ფუთი შაქარი გამქრალა. შეიძლება მეტიც იყოს გამქრალი, მაგრამ ჯერ მხოლოდ ეს აღმოაჩინა სარევიზიო კომისიამ. კოოპერატიულ დუქანს არა აქვს საპონი, ასანთი, ბრინჯი, ფართლეულობა და მრავალი სხვა პირველ მოთხოვნილების საგანი. ყველაფერ ამას მუშა ყიდულობს ბაზრის სპეკულიანტებისაგან, რის შემდეგაც იგი უგროშოთ რჩება, მას პურის საყიდი ფული არ დარჩენია და როგორც მანანას, შეცქერის ფულის მიღების დროს. მაგრამ მეორედ ფულის მიღების დროსაც დგება ასეთი მოთხოვნილებები და ასე ბოლომდინ.

არსენალში არ არის სამკითხველო, სადაც შეეძლოს მუშას გაიგოს ქვეყნის ამბავი.

ამ მხრივ არსენალის მუშები ჩამორჩენილი არიან კულტურულად. მათ არა აქვთ საშუალება გაზეთებში ყოველ დღე ფული მისცენ. საერთო ხარჯით კი ოდავოა არსენალში მოეწყობოდა მშვენიერი სამკითხველო. აქ არის წიგნთ საცავი ბიბლიოთეკა, მაგრამ ეს ვერაფერს შველის. იქ ქართული წიგნები სრულიად არ მოიპოვება და მუშების ქართული ნაწილი მაინც უკმაყოფილო რჩება.

მუშებს არა აქვთ სასადილო. არსენალში საამისო თავისუფალი შენობაც არის და ნაწილობრივ ინვენტარიც, აქ შეიძლებოდა სასადილოს მოწყობა. სახლში გაწეულ ხარჯის მესამედით კოოპერატიულად მოწყობილი სასადილო ჩინებულ სადილს მიაწვდიდა მუშებს.

ხ. ა.

პროვინცია

სიღნაღის სამაზრო საერობო გამგეობა აცხადებს, რომ ა. წ. 19 დეკემბერს მოწვეულია სიღნაღის მაზრის საერობო ხმოსანთა მე V ყრილობა. განსახილველია შემდეგი საკითხი: 1) მოხსენება საერობო გამგეობისა მიმდინარე წლის მოქმედების შესახებ. 2) 1919 წ. ფინანსიური ანგარიშის განხილვა. 3) 1921 წ. შემოსავალ გასავლის სავარაუდო ხარჯთ-აღრიცხვის განხილვა და და დამტკიცება. 4) სესხის აღების შესახებ. 5) საერობო მოსამსახურეთა ამა წლის 1 სექტემბერიდან—31 დეკემბრამდე მდგომარეობის გაუმჯობესობის შესახებ. 6) მომრიგებელ მოსამართლეთა არჩევა. 7) კაკაბეთის თემიდან ყანდაურის, ახაშენის თემიდან ჩუმლაყის და გურჯანის თემიდან ვეჯინის გამოყოფის და ახალი თემები: დაარსების შესახებ. 8) გამგეობის თავმჯდომარის არჩევა. 9) მიმდინარე საკითხები.

ს. ნორბის, ყორნის რუხთავ და **მალდის** ახლად ჩასახლებულ ქართველების და ოსების საერთო კრება შესდგა 4 დეკემბერ. კრებას დაესწრო 112 მოქალაქე—კაცი და ქალი, თავმჯდომარეთ აირჩიეს ვიქტორ კვიჟინაძე, მდივნათ დათიკო კაჟაშვილი. დღიურ წესრიგში იყო:

1) ეთხოვოს მთავრობას დაგვიარსოს თემი ზემო აღნიშნულ სოფლებში.

2) მიწის მზომელ კოტე შალამბერიძის კანონიერი მუშაობა, ვასო ცხოვრებაშვილის ბაღის სახალხოდ დატოვება, რომელიც დასტოვა კ. შალამბერიძემ ჩასახლებულ ქართველების და ნება დართული ოსების თხოვნით, შკოლისთვის, კოოპერატისათვის და სამკითხველოსთვ ს.

3) კომისიის არჩევა ჭირნახულის გამოსარკვევათ ვის რამდენი აქვს ან თუ ვისმეს სრულიათ არა აქვს, და ვისაც ზედმეტი აღმოჩნდება, განაწილება ისეთ პირებზე, ვისაც არა აქვთ, მიყრილ მოყრილ მასალის მოგროვება, საჭონლის აწერა და სხვადასხვა აირჩიეს 8 კაცი.

4) ფულის შეგროვება წვრილი საკანცელარიო საჭიროებისათვის. მოგროვდა 5250 მანეთი რომელიც იქნა გადაცემული ვ. კვ[illegible]ნაძის განკარგულებაში.

5) განცხადებები. ყველა მუხლები განიხილა კრებამ ახალი სახელები დაარქვეს:

სოფ. წორბის—განათლება. ს. ყორნის—ამაღლება, ს. რუსთავს—გიორგეთი, ს. მალდას—აღდგომა. ყველა მუხლების ერთხმად მიღების შემდეგ კრებამ გამოსთქვა სრული იმედი, რომ მთავრობა უცვლელათ დაგვიმტკიცებს კრების დადგენილებას. კრებამ ერთხმათ უძღვნა მადლობა კ. შალამბერიძეს ენერგიული მუშაობისათვის და კანონიერ პლანზე სამოსახლოების დანაწილებისათვის.

ოზურგეთი. აგერ მეხუთე წელია, რაც „ბაზის უბანში არსებობს სამკითხველო „ჭოლა ლომთათაძის სახელობაზე.“ სამკითხველოს საქმე პირველ წლებში კარგათ მიდიოდა. სამკითხველოს მოდიოდა თითქმის ყველა გაზეთები, ჟურნალები, მაგრამ აგერ ერთ წელზე მეტია, რაც სამკითხველოს საქმეები კარგათ არ მიდის. სამკითხველოს დაკეტვ', და გაღების დროს ყურადღებას არავინ აქცევს.

საჭიროა ამას ყურადღება მიექცეს.

უკმაყოფილო.

წერილი რად. მიმართ

ნება მოგვეცით „ერთობის“ საშუალებით მადლობა გამოვუცხადოთ პეტრე ქაცარავას, რომელმაც კეთილ ინება და შემოსწირა ჯავშნიან მატარებლის № 4 სამკითხველოს ფონდის გასაძრიელებლათ ათას ხუთასი მანეთი (1500 მ.).

ჯავშნიანი მატარებლის № 4 რაზმი.

რედაქტორი [illegible]

განცხადებანი

სპეციალისტი მასწავლებლები

ამზადებენ ქართულ და რუსულ საშვალო სასწავლებლის ყველა კლასებისათვის. მიხეილის ქუჩა № 124. მიღება 3—6 ს. (3108—1—1)

ოთხი კლასის მოწმოგვაზე

მოსამზადებელ ჯგუფს ვადგენ

და ვამზადებ საშუალო სასწავლებლის ყველა კლასებისათვის პლეხანოვის ქ. 25. (შესავალი ალექსის ქუჩის კუთხიდ ნ). 9—12 ს. 4—6. მაჩაიძის ბინა. (3931 6—4)

ᲙᲑᲘᲚᲘᲡ ᲔᲥᲘᲛᲘ.
ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲖ ᲗᲔᲘᲛᲣᲠᲐᲖᲘᲡ ᲫᲔ

ᲮᲝᲠᲐᲕᲐ

იღებს კბილით ავადმყოფებს ყოველ დღე გარდა კვირა უქმე დღეებისა დილის 10—2 საათამდე, საღამოობით 4—7 საათამდე. ვერის დაღმართი (ოლღას ქ. კუთხეზე) სახლი № 1. მელიქ-აზარიანცისა, ბინ. № 20. (5 იან.)

ᲥᲐᲠᲘ Ⲁ. Ⲑ. ᲙᲔᲙᲔᲚᲘᲐ

სპეციალურად: სიფილისი (შეშხაპუნება „606“ და „914“) ვენერიული და კანის სნეულებანი. ავათმყოფების მიღება: ყოველ დღე დილის 9—11 ს. და საღ 5—7 ს. მისამართი: მიხეილის ქუჩა № 116, სასტუმრო „ნიკ“ პირდაპირ. ტელეფონი 14—28. 3 იანვ.

ᲫᲐᲚᲘ ᲔᲥᲘᲛᲘ

მარიამ ლუკას ასული თოფურიძე პანიევი

იღებს საბებიო და ქალის სნეულებიან ავათმყოფებს ყოველ დღე საღამოს 4—6 საათ. ველიმინოვის ქ. № 10, ტელეფ. 12—66. (2 იანვ.)

პერძო სამკურნალო

სპეციალურად ვენერიულ, საშარდე ორგანოების, სიფილისით და კანის სნეულებით ავადმყოფთათვის

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Ⲉ. Მ. ᲛᲫᲘᲜᲐᲠᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ

შეშხაპუნება „606“ და „914“.

ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე 9—2 ს. და საღ. 4—8 ს. მისამართი—კუთხე პლეხანოვის (მიხეილის) პროსპექტისა ⊕ კირკის (კიროჩნი) ქუჩ. № 22. ტელეფ. 10—87. (28 დეკ.)

ᲥᲐᲠᲘ

Ⲃ. Ⲓ. ᲠᲐᲠᲝᲜᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

იღებს შინაგან სნეულებით ავადმყოფებს საღამოს 4—6 საათამდე. [illegible] ქ. № 22, [illegible]

ᲥᲐᲠᲘ

Ⲉ. Ⲓ. ᲙᲐᲚᲐᲜᲓᲐᲫᲔ

ღებულობს შინაგანი ავათმყოფობანი დილის 8—12 საათამდე, ვენერიული სიფილისით (წამ. „606“ და „914“) ბუშტის და საშარდის ავად. 5—7 საათ. საღამ. გუნიბის ქ. № 6, მოსკოვის დასაწყისი, ზემოდის ადგილიან [illegible] ტელეფონი 18—95. 7 იანვ.

ᲥᲘᲠᲣᲠᲒᲘᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲥᲐᲚᲗᲐ ᲡᲜᲔᲣᲚᲔᲑᲘᲡ

ᲡᲐᲐᲕᲐᲗᲛᲧᲝᲤᲝ

საშუალოდ განყოფილებით ექიმის

ᲒᲝᲙᲔᲠᲘᲐᲡᲘ

პლეხანოვის (მიხეილის) პროსპ. № 141, პრ. ⊕ ექტორ „აპოლოს“ მახლობლად ტელეფ № 5—97 დასაწყოლ ავათმყოფებს და ფეხმძიმე ქალებს იღებენ ყოველ დროს სრული პანსიონით. (28—დეკ.)

ᲔᲥᲘᲛᲘ

ᲠᲔᲖᲝ ᲛᲐᲩᲐᲒᲔᲚᲘ

კანისა და ვენერიული სნეულებანი (წამლობა ახალი და ძველი სუსუნატის) სიფილისი (606—914 შეშხაპუნება) ავადმყოფებს იღებს კაცებს 9—11 ს. დილ. და 6—8 ს. საღ. ქალებს 11—12 ს. დილის. მოსკოვის ქუჩა № 4, ზემელის აფთიაქის პირდაპირ. 12—დეკ.

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Ⲓ. Ⲁ. ᲢᲔᲠ-ᲐᲕᲐᲙᲣᲛᲝᲕᲘ

გადავიდა კირკის ქუჩაზე № 49, მიხეილის პრ № 23 ვარანცოვის ძეგლის ახლოს და განაახლა ავადმყოფების მიღება. სპეციალურად სიფილისი, ვენერიული (მწვავე და ხრონიკული ტრიპერი) და კანის ავათმყ. „606“ და 914“ შეშხაპუნება. მიღება დილის 11—12 საათ. საღამოს 6—8. ქალების საღამოს 5—6 საათ. (13 დეკ.)

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Ⲑ. Ⲑ. ᲛᲔᲒᲠᲐᲒᲘᲐᲜᲪᲘ

შინაგანი ავადმყოფობა—ბლეკი და გულისა. იღებს ახალს რენტგენ-ელექტრ. კაბინეთში. გამოკვლევა და წამლობა სხვებით. ბებუთოვის ქ. № 22, ტელეფ. 7—92, მიღება ყოველ დღე 9—12 და საღამოს 6—8 საათამდე.

11 დეკ

ᲙᲑᲘᲚᲘᲡ ᲔᲥᲘᲛᲘ

Ⲉ. Ⲧ. ᲚᲝᲠᲘᲡ-ᲛᲔᲚᲘᲥᲝᲕᲘ ᲯᲘᲒᲚᲐᲫᲘᲡᲐ

ღებულობს კბილის ტკივილით ავათმყოფებს საღამოს 4—6 საათამდე, ანასტასიევის ქუჩა № 13, ტელეფონი 3—63

სამკურნალო

ელექტრონის, რენტგენის და სინათლის

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚ ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ

დღისით 12—2 საათ., საღ. 6—8 საათ. არის საწოლები. ყორდანოვის ქ., 28 ტელეფ. 7—91 (1—იანვ.

საქართველოს სახაზინო რკინის გზების სამმართველო

ამით აცხადებს, რომ 20 დეკემბერს დილის 12 საათ. იგი იწვევს

კონკურენციას

შემდეგ სამუშაოებზე: ვაგონების დატვირთვა და გადმოტვირთვა სხვადასხვა მასალებით და სათბობი მასალით (ქვა ნახშირი და შეშა) სათბობ მასალის დარიგება საწყობიდან მოსამსახურეთა სახაზინო ბინაზე. დატვირთვა ორთქმავლების ქვანახშირით და აგრეთვე სხვადასხვა სამუშაოები სამასალო და სათბ. ბ მასალის შემდეგ საწყობებშ.: ბათომი, სამტრედია, ფოთი, ქუთაისი, ზესტაფონი, შორაპანი, ჭიათურა, ხაშური, ბორჯომი, თფილისი, სანაინი და დროებითი საწყობები, ვადა სამუშაოებისა ამა 1 იანვრიდან 1 იელისამდე 1921 წ. განცხადებები საქართველოს სახ. რკ. გზ. კასის კვიტანციის თანდართვით ზალოგის შეტანის შესახებ 5000 მან. უნდა შემოტანილ ან გამოგზავნილი იქნეს თითეულ საწყობზე ცალკე დახურულ კონვერტში შემდეგი მისამართით: ქალ. თფილისი, საქართველოს სახაზინო რკ. გზების სამმართველო, სამასალო სამეურნეოს. დაწვრილებითი ცნობების ან გამოთხოვა ზემოაღნიშნულ სამუშაოების შესახებ შეიძლება სამასალო ნაწილის უფროსისაგან 5 და აგრეთვე საწყობების ზედამხედველებისაგან ადგილობრივ 9 საათიდან 3 საათამდე გარდა უქმე დღეებისა.

(ნ. 3—1)

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ

საქართველოს აფთიაქართა კავშირის გამგეობა ამით აცხადებს, რომ თანახმად ჯანმრთელობის დეპარტამენტის დადგენილებისა 6 ამა ქრისტიშობისთვიდან თფილისში შემოღებულია

ᲐᲤᲗᲘᲐᲥᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲠᲘᲒᲔᲝᲑᲐ

შემდეგის წესით: ყველა თფილისის აფთიაქები დაყოფილია ორ ჯგუფად. თითო ჯგუფი შესდგება 14 აფთიაქისაგან და მორიგეობს სხვადასხვა ქალაქის რაიონებში განუწყვეტლივ დღე და ღამე ორი კვირის განმავლობაში, ხოლო მეორე ჯგუფი დაიკეტება საღამოს 9 საათიდან დილის ცხრა საათამდე და კვირას მთელი დღე. დაწვრილებითი ცნობები მსურველებს შეუძლიათ მიიღონ აფთიაქებში.

(3958—1—1) გამგეობა.

სახელმწიფო დრამის თეატრი

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲓᲠᲐᲛᲘᲡ ᲡᲔᲖᲝᲜᲘ 1920—1921 წ.

ᲓᲦᲔᲡ, 12 ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲔᲠᲡ

ᲛᲔᲡᲐᲛᲔᲯᲯᲔᲠ ᲑᲔᲠᲓᲝ-ᲖᲛᲐᲜᲘᲐ

რეჟისორი ალ. ახმეტელი. დასაწყისი საღამოს 8 ხაათ.

ᲮᲐᲛᲨᲐᲑᲐᲗᲘ, 14 ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲔᲠᲡ

1) ᲓᲐᲠᲘᲡᲙᲐᲜᲘᲡ ᲒᲐᲡᲐᲯᲘᲠᲘ 2) ᲘᲠᲘᲜᲔᲡ ᲒᲔᲓᲜᲘᲔᲠᲔᲑᲐ

რეჟ. სორი აკ. ფაღავა. ბილეთები კასაში.

(ნ. 1—1)

საქართველოს ეროვნული სამხატვრო გალერეია

ამით აცხადებს, რომ კვირას 12 დეკემბერს ნაშუადღევის პირველ საათზე გალერეის შენობაში რუსთაველის პროს. 13 გაიხსნება

ᲫᲕᲔᲚᲘ ᲛᲮᲐᲢᲕᲠᲝᲑᲘᲡ ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲤᲕᲔᲜᲐ

გამოფენილ იქნება სურათები ძველი ქართული, სპარსული და ევროპიული მხატვრობისა დაწყებული მე-16-ტე საუკუნიდან ვიდრე მე-19-ტე საუკუნემდე. მხატვრულ და კულტურულ საზოგადოების და პრესის წარმომადგენლებისათვის გალოფენაზე შესვლა უფასოა. მოწვევის ბარათებ. არავის გაეგზავნება.

(3947—2—2) გ ლერეიის დირექტორი შევარდნაძე.

შრომის სამინისტროს მუშათა მაგიდისაგან

იმ მუშის და მოსამსახურის დამქირავებლები, რომლებიც ღებულობენ მუშათა მაგიდიდან სურსათ-სანოვაგეს, ვალდებულნი არიან 15 ამა დეკემბრამდე შეიტანონ

ᲓᲔᲤᲘᲪᲘᲢᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲤᲐᲠᲐᲕᲐᲓ

5000 მან. თვითეულ მუშა-მოსამსახურეზე. თავის დროზე ფულის შეუტანლობა გამოიწვევს მაგიდიდან სურსათ სანოვაგის მიღების შეწყვეტას. ფული მიიღება მუშათა მაგიდის სალაროში (კირკის ქ., აფ-ცერთა ეკონომიურ საზოგადოების შენობაში) ყოველ დღე დილის 9 საათ. შუადღის 3 საათამდე.

შრომის სამინისტროს საქმეთა მმართველი ი. ᲒᲝᲚᲓᲜᲘᲜᲘ.

მუშათა მაგიდის გამგე ვ. ᲤᲔᲠᲐᲫᲔ.

(ნ. 5—3)

ᲨᲘᲜᲐ-ᲛᲠᲔᲬᲕᲔᲚᲝᲒᲘᲡ ᲒᲐᲜᲬᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲐ

ᲘᲕᲐᲜᲘᲡ

ᲘᲜᲡᲢᲠᲣᲥᲢᲝᲠ-ᲛᲝᲮᲔᲚᲔᲡ

ქალათების საწნავ და ბამბუკის დასამუშავებელ სახელოსნოს ხელმძღვანელად, რომელიც იმყოფება მუშტაიდის ბაღში, თხოვნა მიიღება განყოფილებაში იქვე 9—3 ს. (3941—2—2)

ᲒᲐᲛᲝᲥᲕᲘᲓᲐ ᲒᲐᲡᲐᲡᲧᲘᲓᲐᲗ

ᲓᲘᲐᲒᲠᲐᲛᲔᲑᲘ

ᲛᲐᲗᲘ ᲛᲜᲘᲨᲕᲜᲔᲚᲝᲒᲐ ᲡᲐᲔᲠᲝᲒᲝ ᲡᲙᲝᲚᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲢᲐᲢᲘᲡᲢᲘᲙᲝᲡᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲕᲚ. ᲢᲙᲐᲩᲝᲕ ᲐᲮᲝᲒᲑᲐᲫᲘᲡᲐ.

ფასი 100 მან.

უმთავრესი საწყობი ეროკავშირში ეურ. „ერობის“ ბინაზე (რუსთაველის პრ. № 24.) წიგნი იყიდება აგრეთვე წერა-კითხვის გამავრც. საზ. და განათლების წიგნის მაღაზიებში. (ნ. 5—4)

კახელ მევენახეთა „კავშირთ-კავშირის“ გამგეობა, კონტორის მოსამსახურენი და მუშები ღრმა მწუხარებით აუწყებენ საზოგადოებას, რომ ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა ერთგული თანამშრომელი უფროსი მუშა

ᲐᲗᲐᲜᲔ ᲘᲐᲒᲝᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

დაკრძალვა მოხდება ორშაბათს 13 დეკემბერს კუკიის წმ. ნინოს სასაფლაოზე. (ხეიდარს ბინიდან გამოასვენებენ (გრიბოედოვის ქ. № 24) დილის 10 საათზე. (3970—1—1)

მეუღლე ლიუბა ადრიანის ასული ლორთქ ფანიძისა შვილებით, ნინა და შარიამით დები ნადია ლორთქიფანიძე, ანასტასია მიხეილის ასული მასხარაშვილისა და სიძე მიხეილ სიმონისძე მასხარაშვილი შვილით ნიკოლოზით აუწყებენ უფროვოთ გარდაცვალებას საყვარელ პირველთა ქმრის და მამისა, მეორეთა ძმის და მესამეთა ცოლის ძმის

ᲕᲚᲐᲓᲘᲛᲔᲠ ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡᲫᲘᲡ ᲚᲝᲠᲗᲐᲘᲤᲐᲜᲘᲫᲘᲡ

პანაშვიდი დღეს საღამოს 5 ს. ბელგიის ქ. № 3. გასვენება ქ. ქუთაისში დღეს პანაშვიდის შემდეგ. (3969—1—1)

ღრმად დამწუხრებული: მეუღლე პელაგია, შვილები: არჩილ, ელენა, მარგალიტა, ქსენია და რძალი ნინო კაშიები, სიძე ანდრო მაღლოვი და შვილის შვილები: დოდო ნინა და ბორისი გამოუთქმელ მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ რომ 10 დეკემბერს ხანმოკლე ავათმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა მათი ძვირფასი

ᲗᲔᲗᲝᲓᲔ ᲒᲠᲘᲒᲝᲠᲘᲫᲔ ᲙᲐᲨᲘᲐ

პანაშვიდი ყოველ დღეს საღამოს 6 ს. მიცვალებულის გამოსვენება დანიშნულია სამშაბათს 14 დეკემბერს დილის 10 საათზე თავის ბინიდან ფეოდოსიის ქ. № 10. (3069—2—1)

მეუღლე ეკატერინე და შვილები: დავითი, ანდრო და გრიგოლი მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ გარდაცვალებას პირველი ქმრისა და მეორენი ძვირფასი მამის მღვდლის

ᲡᲝᲤᲠᲐᲢ ᲡᲣᲚᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐᲡ

დაკრძალვა კვირას 12 დეკემბერს სურამის ეკლესიაში.

სირანა ელისაბედაშვილი თავისი შვილებით მარგალიტ, ვალიკო და ცაცა მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ პირველის ძვირფასი სიძის და მეორენი საყვარელი ბაბუას მღვდლის

ᲡᲝᲤᲠᲐᲢ ᲡᲣᲚᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ

გარდაცვალებას. დაკრძალვა მოხდება დღეს სურამის ეკლესიაში.

ღრმად დამწუხრებულნი: მარიამ ხახულოს ასული ჩიკვაიძისა და შვილები: მიხეილ, ლევან და დოდიკა აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ პირველის ძვირფასი მეუღლის და დანარჩენნი დაუვიწყარი მამის

ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲖ ᲘᲝᲡᲔᲑᲘᲡᲫᲘᲡ ᲩᲘᲙᲕᲐᲘᲫᲘᲡ

გარდაცვალებას, რომლის გამოსვენება საკუთარ სახლიდან (ქ. ქუთაისი, თფილისის ქ.) და დაკრძალვა საფიჩხიის სასაფლაოზე დანიშნულია კვირას, 12 დეკემბერს, დილის 12 საათზე. (3962—1—1)

ღრმად დამწუხრებულნი: მშობლები ფარნაოზი და სოფიო, ძმა სოლომონი და დეიდა სიდონია უთნელი შვილისა აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ დღეს, კვირას 12 დეკემბერს, კუკიის წმ. ნინოს ეკლესიაში დანიშნულია წირვის შემდეგ პანაშვიდი ახლად გარდაცვალებულ

ᲗᲐᲛᲐᲠ ᲤᲐᲠᲜᲐᲝᲖᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚ ᲛᲔᲚᲘᲐᲡ

სულის მოსახსენებლად. (3960—1—1)

ნიკო თავისი მეუღლით თამბუკაშვილი მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ თავიანთ სიძის ძვირფას მღვდლის

ᲡᲝᲤᲠᲐᲢ ᲡᲣᲚᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ

გარდაცვალებას, დაკრძალვა მოხდება კვირას 12 დეკემბერს სურამის ეკლესიაში. (3957—1—1)

ძმები: ნეოფიტე, ლადიმერ, პავლე და მიხეილ (რძლებითურთ) თამბუკაშვილები აუწყებენ ნათესავთ, ნაცნობთ და მეგობართ ძვირფასი სიძის

ᲡᲝᲤᲠᲐᲢ ᲐᲜᲓᲠᲘᲐᲡᲫᲘᲡ ᲡᲣᲚᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ

გარდაცვალებას, რომლის დაკრძალვა მოხდება 12 დეკემბერს, კვირას სურამის ეკლესიაში. (3957—1—1)

ღრმათ დამწუხრებულნი კირილე ლუკას ძე სიხარულიძე, (პატარა ქალიშვილი) ვალენტ ნა კირილეს ასული სიხარულიძე, დედამაშა მართა და ვარდენი ახალაძე, დები: ნატალია, ფედოსი და ქრისტინე, ძმები: პეტრე და კასიანე, რძალი ლიდა, სიძეები: ივანე ვაჩეიშვილი, და ვალერიან ცინცაძე, აუწყებენ ნათესავებს და ნაცნობებს რომ ხანგრძლივი ავათმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა გურიაში, კოხნარეს თემში, პირველის ძვირფასი და დაუვიწყარი მეუღლე, მეორის გაუხარებელი დედა, მესამის და მეოთხის შვილი, მეხუთე, მეექვსე, მეშვიდე, მერვე და მეცხრის და, მეათის მული, მეთერთმეტის და მეთორმეტის ცოლის და

ᲞᲔᲚᲐᲒᲘ ᲕᲐᲠᲓᲔᲜᲘᲡ ᲐᲡᲣᲚᲘᲡ ᲡᲘᲮᲐᲠᲣᲚᲘᲫᲘᲡᲐ

რომლის დაკრძალვა მოხდება კოხნარის თემის მაცხოვრის ეკლესიაზე, კვირას, 12 დეკემბერს. (3927—2—2)